

VIENYBE LIETUVNIKU

Literatūros, mokslo ir politikos sanvaitinis laikraštis.

Nr. 37.

Plymouth, Pa., d. 12 Rugsejo (September) 1900 m.
ENTERED AS SECOND CLASS MATTER AT THE POST OFFICE AT PLYMOUTH, PA.,

Metas XV.

Rasiant apie permainymą adresu bntinai reikia atsiųsti ir senąjį adresą. Dėl norinčių pamatyti mūsų laikraštį siunčiame vieną numerį dykai. Prenumerata turi būti iš viršaus apmokėta.

THE WEEKLY

„Vienybė Lietuvniku“

APPEARING EVERY WEDNESDAY

The only Lithuanian „NEWSPAPER“ in PLYMOUTH, PA. Represents the interest of more than 300,000 Lithuanians in the United States. Subscription only Two Dollars per year.

RATES OF ADVERTISING.

ONE LINE ONCE	\$0.25
ONE INCH ONCE	\$1.00
ONE INCH, ONE YEAR	\$10.00

all communications must be addressed

J. J. Paukštis & Co. Plymouth, Pa.,
The Printing Office of „Vienybė Lietuvniku“ executes the cheapest, promptest and most correct printing in lithuanian language:
JOB PRINTING in all modern languages.

„Vienybė Lietuvniku“

Iszeina kožną Seredą, Plymouth

KAS TUOJA.

ANT METU AMERIKOJE....	\$2,00
Į UZMARĘ.....	\$3,00

APGARSINIMAI.

Colis apgarsinimo ant metų	\$10,00
Viena eilutė smulkiom raidėm	25c
Už colį vieną sykį garsinant	010c
Pajieszkvojimai: už vieną sykį	50c
Du sykius garsinant	75c
Tris sykius [už vieną dolerį]	100c

Pingai kitaip nesisluncia, kaip tik per MONEY ORDER, arba registravotose gromatose ant szito antraszo:

J. J. Paukštys & Co.
224 East Main Str.,
Plymouth, Pa.

SPAUSTUVE.

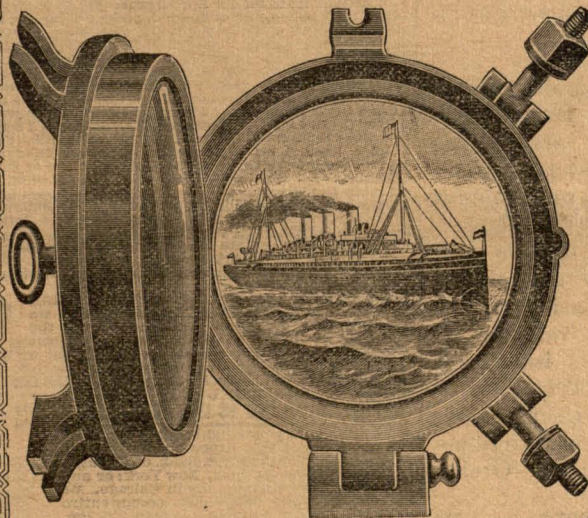
„Vienybes Lietuvniku“

224 E. Main Street, PLYMOUTH, PA.

Spausdinasi visokios knygos, konstitucijos dėl draugyszių, apgarsinimai, tikietai, bilos, gromatos ir kiti visoki darbai. Darbas atiekamas greitai ir pigiai.

PARDUODA LAIVAKORTES

* Ant visu kialiū geriausiu ir greiciausiu laivu *

Siunczia pinigūs į visas svieto dalis greitai ir pigei. Norintis kad jo piningai siuncziami į tėvynę neprazutų ir kū greiciausiai nueitų tegul kreipiasi pas mumis

Po TOKIU ADRESU

J. J. Paukštis & Co.

(P. O. Box 1018) 224 East Main str. PLYMOUTH, PA.

Lietuviskas ir Lenkiskas **Kromas** visokių szviezių tavo rū. Taipogi parduoda szipkortes į visas dalis svieto, ant greiciausiu ir drucziausiu laivu. Iszmaino visokius piningus, o ir nusiunczia į užmarę, tiesiog į namus greitai ir pigiai.

Tam. A. Butkevyczius,
NANTICOKE, PA.

VISOKIU RELIGISZKŲ DAIKTŲ

kaipo tai: Ražanczių, Szkaplierių Lietuviszkių, visokių brostvių, maldų knygių Lietuviszkių ir lenkiszkių, teipgi ir visokių istoriszkių knygių Lietuviszkių ir lenkiszkių; abrozų visų szventųjų ir tauiszkių ir t. t. Gaunama pas:

J. Burman & Stepanaviczius
231 S. Roebing Str. BROOKLYN, N. Y.
(prie lietuviszkos bažnyczios.)

Žemlapis Lietuvos ir Latvijos

lietuviszkoje kalboje, atspaustas lotiniszkomis literomis Peterburge, gaunamas pas

Inžinieriu A. Maciejevski
Nevskis p. n. 111 b. 73.
PETERSBURG RUSSIA.

Prekė 1 rubl. už exempl. su prisiuntimu; imant 10 exempl. 20% rabato.

PRZESZŁO 25 LAT
uzywają wszystkie narody świata
na
REUMATYZM,
NEURALGIE i podobne choroby,
wyrabiany na podstawie ścisłych
NIEMIECKICH
PRAW MEDYCZNYCH,
szlawny **DR. RICHTERA**
„KOTWICZNY“
PAIN EXPELLER.
NIE MA NIC LEPSZEGO! Prawdziwy tyłko ma „KOTWICE“ za markę ochronną
F. Ad. Richter & Co., 215 Pearl St., New York.
31 MEDALI ZŁOTYCH i innych
13 szlii. Własne fabryki szkła.
25 ct. i 50 ct. Uznaje go i poleca:
najświatniejsi lekarze, właściciele szpitalów arcecznych duchowni i inne znakomite osoby. Bilżaze szcze-góły u P. A. Richtera & Co.
215 Pearl St. N. Y.
DRA RICHTERA
KOTWICZNY STOMAKAL najlepszym środkiem na kolki niestrawność, choroby żołądka.

Daktarka.
Johanna Želviene.

Vienintėlė lietuviszka daktarka gydo visokias ligas. Offisas ir gyvenimas: ant kampo Centre Ave. ir Church ulyczių. PLYMOUTH, PA.

Offisas { nū 7 iki 9 ryto,
nū 12 iki 1 po piet,
a idarytas { nū 6 iki 8 vakaro.

Mėsinyczia Adomo Adžgaucko,

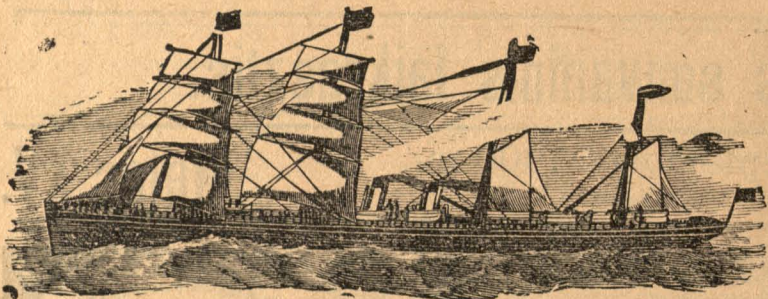
Užlaiko kasdien szviezią mėsą, kiau-lieną, verszieną, jautieną, avinczieną, kumpiai szvieži rukyti, deszrų visokių galima gauti dideliam pasirinkime.

teiposgi užlaikau mil-tų, cukriaus, kavos, arabatos, žuvų, silkių, surio ir visko kas tikt yra reikalinga žmogui dėl maisto ir už pigesnę prekę nei kaip pas kitus visi pas **Ad. Adžgaucka**

220 E. Main Street,
PLYMOUTH, PA.

Max Kobre

Successor to
KOBRE & HERSCHMANN
Litewski i Polski BANK
40 Canal Str.,—142 Division Str., New York

Prieteliai! dūdu jums žinia, kad mes pardūdam Szifkortes ant visų greičiausių laivų už pigiausią prekę. Esu užtvirtintu agentu ant linijų, North German Lloyd Bremeno; Hamburg Amerikan Line Hamburgo; Red Star Line, Antverpo ir Nitherlands Lines Roterdamo. Siuncziamė pinigų, kuriūs jusų prieteliai gauna į 15 dienų. Musų kantorėje galite susiznekėti lietuviszkai ir lenkiszka. Ateikite ir persiliudikite, kad mes per 25 metus su kožnu apsiėjome teisingai. Teiposgi pardūdame tiketus ant visų geležinkelių Amerikoje ir Europoje.

KANTORAI MUSŲ EUROPOJE YRA TOKI

31 Admiralitatstrasse Hamburg. 46 Heerdenthorsteinweg Bremen.
20 Maaskade Rotterdam.

LINKSMAN NAME MUZIKA VIS YRA

Už \$500 PIANO ARBA \$250 VARGONUS daugelis žmonių negal nusipirkti nei moka ant jų grajyti. HOME MUSIC Box užima jų vietą ir dėlei pigumo gali ir vargingiausias žmogus nusipirkti. Grajija taja muzika net sunkiausias kompozicijas. Kompozicijos yra iszdirbtos ant plieninių volelių, kurie turi plieninius dantis, o ne kokius popierinius arba kitokius. Turi meilų balsą ir nudūda kaip

vargonai. Grajija visas dainas, kurios palinksmina senus ir serganczius Bovija visą draugystę gražiausiais valcais, polkomis, kadriilais ir t. t. Pagelbsti dainavimui visų populiarszkų dainų. Linksma bova vaikams. Ji grajija per 1000 visokių kompozicijų. Yra tai apdyvytinās iszradimas. Tukstanczius paliudijimų turime nū užganėdintų pirkėjų. „Teip daug vis i nesitkėjome“ sako jie. Tai yra tikrai pigi muzika. Su viskūm sveria 16 svarų. KASZTUOJA TIKTAI \$6 00 gražioje skrynūtėje su kompozicijoms. Nusiusim jums galė \$3,00 per Expressā. Agentai gerai užpelno. Greitai pasidūda. Atsiuskite už 2 ct. markę del katalogo ir tt.

STANDARD Mfg. Co., 45 Vesey St., New York; P. O. Box 2853. dept. 64

SEND-NO MONEY WITH YOUR ORDER

GRADE DROP CABINET BURDICK SEWING MACHINE by freight, C. O. D., subject to examination. You can examine it at your nearest freight depot and if found perfectly satisfactory, exactly as represented, equal to machines others sell as high as \$60.00, and THE GREATEST BARGAIN YOU EVER HEARD OF, pay Special Offer Price \$15.50

your freight agent our Machine weighs 120 pounds and the freight will average 75 cents for each 500 miles. GIVE IT THREE MONTHS' TRIAL in your own home, and we will return your \$15.50 any day you are not satisfied. We sell different makes and grades of Sewing Machines at \$8.50, \$10.00, \$11.00, \$12.00 and up, all fully described in our Free Sewing Machine Catalogue, but \$15.50 for this DROP CABINET BURDICK is the greatest value ever offered by any house.

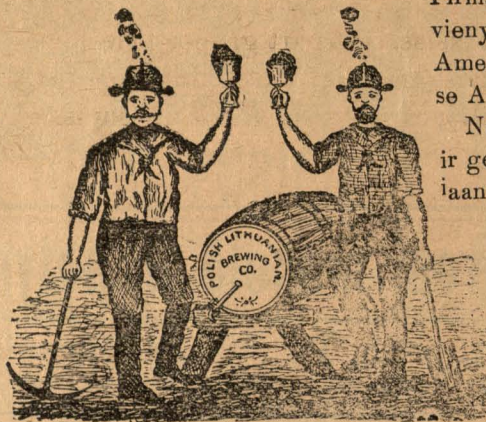
BEWARE OF IMITATIONS by unknown concerns who copy our advertisements, offering unknown machines under various names, with various inducements. Write some friend in Chicago and learn who are reliable and who are not. has EVERY MODERN IMPROVEMENT, EVERY GOOD POINT OF EVERY HIGH GRADE MACHINE MADE, WITH THE DEFECTS OF NONE. Made by the best makers in America, from the best material money can buy.

SOLID QUARTER SAWED OAK DROP CABINET, piano polished. One illustration shows machine closed (head dropping from sight) to be used as a center table, stand or desk, the other open with full length table and head in place for sewing. 4 fancy drawers, latest 1900 skeleton frame, carved, paneled, embossed and decorated cabinet finish, finest nickel drawer pulls, rests on four casters, adjustable treadle, genuine Smyth iron stand. Finest large High Arm head, positive four motion feed, self threading vibrating shuttle, automatic bobbin winder, adjustable bearings, patent tension liberator, improved loose wheel, adjustable pressure foot, improved shuttle carrier, patent needle bar, patent dress guard, head is handsomely decorated and ornamented and beautifully nickel trimmed. **GUARANTEED** the lightest running, most durable and nearest noiseless machine made. Every known attachment is furnished and our Free Instruction Book tells just how anyone can run it and do either plain or any kind of fancy work. A 20-Years' Binding Guarantee is sent with every machine. **IT COSTS YOU NOTHING** to see and examine this machine, compare it with those your storekeeper sells at \$40.00 to \$60.00, pay your freight agent the \$15.50, and then if convinced that you are saving \$25.00 to \$40.00, pay your freight agent the \$15.50. **WE TO RETURN YOUR \$15.50** if at any time within three months you say you are not satisfied. **ORDER TO-DAY. DON'T DELAY.** (Sears, Roebuck & Co. are thoroughly reliable.—Editor.)

Address, **SEARS, ROEBUCK & CO. (Inc.) Chicago, Ill.**

Skaityk su atyda!

Pirmas Lietuviszkas **BRAVORAS** Suvienytose Valstijose Sziaurinė Amerikos, kuriame iszdirba geriause ALŲ PORTERĮ ir ELIŲ.

Nes yra daromas isz grynų javų ir geriausių apfinių, norint ir geiaant truputį užsilinksmini bet galvos neskauda, nes jame nėra jokių primaiszytų kvarbų nė prozskų.

Todelgi perkantiejie ir pardavėjai (karcziamnikai) visados reikalaukite Lietuviszko

laus: — viena jog yra geriausias alus, o antra teip darydami suszelpsite aavo Vientauczius lietuvius.

POLISH---LITHUANIAN BREWING CO.

DANVILLE, PENN., A.

SEND-US ONE DOLLAR

Cut this ad. out and send to us with \$1.00, and we will send you this NEW IMPROVED PARLOR GEM ORGAN, by freight C. O. D., subject to examination. You can examine it at your nearest freight depot, and if you find it exactly as represented, the greatest value you ever saw and far better than organs advertised by others at more money, pay the freight agent **OUR PRICE \$35.50**, less the \$1.00 deposit, or \$34.50 and freight charges. **THE PARLOR GEM** is one of the most DURABLE AND SWEETEST TONED instruments ever made. From the illustration shown, which is engraved direct from a photograph you can form some idea of its beautiful appearance. Made from solid quarter sawed oak or walnut as desired, perforated key slip, full panel body, beautiful marquetry design panels and many other handsome decorations and ornaments, making it the VERY LATEST STYLE. **THE PARLOR GEM** is 6 feet high, 42 inches long, 23 inches wide and weighs 350 pounds. Contains 5 octaves, 11 stops, as follows: Diapason, Principal, Dulciana, Melodia, Celeste, Cremona, Bass Coupler, Treble Coupler, Diapason Forte and Vox Humana; 2 Octave Couplers, 1 Tone Swell, 1 Grand Organ Swell, 4 Sets of Orchestral Toned Resonatory Pipe Quality Reeds, 1 Set of 27 Pure Sweet Melodia Reeds, 1 Set of 27 Charmingly Brilliant Celeste Reeds, 1 Set of 24 Rich Mellow Smooth Diapason Reeds, 1 Set of Pleasing Soft Melodious Principal Reeds. **THE PARLOR GEM** action consists of the Celebrated Newell Reeds, which are only used in the highest grade instruments; fitted with Hammond Couplers and Vox Humana, also best Dolce felts, leathers, etc., bellows of the best rubber cloth, 3-ply bellows stock and finest leather in valves. **THE PARLOR GEM** is furnished with a 10x14 beveled plate French mirror, nickel plated pedal frames, and every modern improvement. We furnish free a handsome organ stool and the best organ instruction book published.

GUARANTEED 25 YEARS. With every PARLOR GEM ORGAN we issue a written binding 25-year guarantee, by the terms and conditions of which if any part gives out we repair it free of charge. Try it one month and we will refund your money if you are not perfectly satisfied. 500 AT ONCE. **DON'T DELAY.**

OUR RELIABILITY IS ESTABLISHED If you have not dealt with us ask your neighbor about us, write the publisher of this paper or Metropolitan National Bank, or Corn Nat. Bank, of Chicago; or German Exchange Bank, New York; or any railroad or express company in Chicago. We have a capital of over \$700,000.00, occupy entire one of the largest business blocks in Chicago, and employ nearly 2,000 people in our own building. **WE SELL ORGANS AT \$22.00 and up; PIANOS, \$115.00 and up; also everything in musical instruments at lowest wholesale prices.** Write for free special organ, piano and musical instrument catalogue. Address, (Sears, Roebuck & Co. are thoroughly reliable.—Editor.) **SEARS, ROEBUCK & CO. (Inc.), Fulton, Desplaines and Wayman Sts., CHICAGO, ILL.**

BRAVORAS.

(CITY BREWERY CO.)

Kuriame iszdirba skaniausia, geriausia ir sveikiausia ALŲ ELIŲ ir PORTERĮ

Po No 600 iki 612 Pearl str.

ELIZABETH N. J

PETER BREIDT

Locninikas.

AGENTAS

assekuravojimo NAMŲ ir visokių DAIGTŲ nū ugnies

GEO. GWILLIAM, agentas.

Main str. Plymouth, Pa;

Ant naudos parodos

„Vienybės“ redakcijai pasiduoda szios dvi knygutės ant naudos parodos.

Suskaita arba statistika visų lietuviszkų knygų atspausų Amerikoje nuo pradzius lietuviszkos Amerikon emigracijos iki 1900 metų. Pustl. 35. 25ct.

Atsiszaukimas lietuvių į visą civilizavotą svieta lietuviszkoje, lenkiszkoje, prancuziszkoje, angliszkoje ir vokiszkoje aklbose. 10 ct

PERŽVALGA.

— Prancuziskas iliustruotas laikraštis „Le Naturaliste“, isšeinantys 2-syk ant mėnesio Paryžiuje (46 Rue du Bac), N. 320, savo įžanginiame straipsnyje „L'Histoire naturelle et l'ethnographie a l'Exposition universelle“ tarp kitko sžtai ką kalba apie lietuviszką parodą (p. 150):

„Įeidami į ethnographiską muzėjų Trocadero atkreipkieme savo atidą ant lietuviszkos parodos. Pirmiausiai puola į akį lietuviszka grinczia su charakteristiską grupą. Vitrinose ir ant sienų matyt akvyti darbai isz Lietuvos: audimai, mezginiai, iszsiuvinėjimai ir kiti. Žinoma yra, kad lietuviai, kitą syk prigulėję prie Lenkijos, dabar yra po valdžia Prusų, o ypatingai po valdžia Maskolijos, kuri juos nemielaszirdingai spaudžia. Jų kalba kuri paniesi į sanskritą daugiau, ne kaip kitos indoeuropėjiszkos kalbos, yra už drausta. Didelis skaitlius lietuvių turėjo emigruot į Ameriką. Szi tauta, kuri atkakliai prieszinasi myriui, užsielpno pilnai mūsų simpatijas“.

— Vokiszkas kasdieninis laikraštis „Tilsiter Zeitung“, isšeinantis Tilžėje, savo priede prie No. 194 sziteip raszo:

„Ant visasvietinės parodos Paryžiuje yra visokių tautų namai ir grupos su jų tautiskais parėdais, naminiai iszdarbais, ginklais ir įrankiais. Mūsų lietuviai tenai teipgi puikiai pasirodo. Viename skyriuje, kuris virszui turtinagai papuosztas su audimais, kokie Lietuvoje yra iszaudžiami, tarp kurių yra isz didelių raidžių žodis „Lithuanie“, ir paskui grupą, kuri tikriausiai perstato lietuvių gyvenimą ir suteikia garbę parodos iszstatytojams. Yra tai lietuviszko ukininko grinczia su visais, ir mažiausiais, rakandais, originaliszkaip parengta, kurioje

szeimininkė atėjusius svezcius vaiszina. Labai puikus paveikslas. Apart grupos prieszais grinczią stovi stiklinės vitrinos su lietuviszkais rankų iszdarbais ir lietuviszka literatura iszstatytos. Prie stulpų szonų yra paveikslai isz lietuvių gyvenimo, paveikslai garsingesniųjų lietuvių ir tt. (Vienok apraszymas apie grupą, ne tikrai perstato jos reiskimą).

— Berželio 22 dieną Karaliaucziaus universiste apturėjo laipsnį „philosophijos daktaro“ p Vilius Gaigalaitis, lietuvis. Dissertacija, už kurią jis tą titulą laimėjo, paaukuota žinomam lituonologui prof. Bezenbergeriui, turi sekantį vardą: „Die Wolfenbuetteler Litauische Postillenhandschrift aus dem Jahre 1573. Erster Theil: Einleitung und Lautlehre“. Tilsit 1900, 8-vo. 59 lapai. — Kaip isz szito veikalelio matoma, p. Gaigalaitis yra patogus žinovas lietuviszkos kalbos, ir mes szirdingai jam velyjame su tokiu jau pasisekimu ir tolymesniais mūsų kalbos tardymais užsiiminėti. Pons Gaigalaitis gyvena dabar Euducziuose, kaipo kunigas, pas Ramuczius, Prusuose.

— Petrapilėje nesenei susitvėrė tenykszezių vokiezių draugystė dėl įtaisymo, „naujo vokiszko teatro“ ir trumpame laike pasisekus daug pinigų surinkti, tasai teatras sziamė Rugsėjo mėnesyje taps jau atvertas. Szitame darbe didžiausi nuopelnai priguli tulam „pruseliui“, p. Pipirui (lietuvių kunigo isz Klaipėdos sunus), vyriausiam redaktoriui iszleidžiamojo Petropylėje vokiszko laikraszcio „Herold“, kuriam, agitaciją vedant, pasisekė tiek daug pinigų surinkti. Ponas „Pipirs“, kaip jis patsai vadinas, dar kartą patvirtina žinomą faktą, kaip tai tankiai mūsų tautos žmonės, tarp svetimtauczių augsztai pakyla ir kiek jie gero sveti-

moms tautoms suteikia per savo energiją ir iszmintį.

— Dr. phil. Jonas Abromaitis, lietuvis, buvęs sulyg sziol assistentas prie Katedros botaniszkos Karaliaucziaus universitete, dieną 28 Vasario laikė philosophijos fakultete pranesimą: „Die Bastardierung im Pflanzenreiche“ ir gavo titulą „docento“ prie to paties universiteto.

— Konstantinopyleje, Turkijoi, kur tarp kitų tautų ir daugybė bulgarų gyvena, ir kur kožna tauta turi savo ligonbuczius (szpitoles), neseiniai su ne menku kasztu žinomojo milijonieriaus Evlagiaus Georgijev'o įsteigtas tapo ir didelis dailioje vietoje ligonbutis bulgariszkas. Ant direktoriaus szito ligonbuczio pakviestas tapo mūsų tautietis Dr. J. Ąasanaviczius, bet jis, budamas tuom tarpu ligotas, dar ne apsiėmė isz Varnos į Konstantinopylį persikelti.

— „Varpas“ 8-me numerije pranesza, kad maskolių valdzia paskyrusi net *asztuonis milijonus rublių* ant isz pirkimo žemės nuo dvarponių Kauno guberuijoi, kad paskui ją padovanoti maskoliams kolionistams, kad greicziaus sumaskolinti lietuvius.

— Provą katalikiszko klubo szv. Kazimiero isz Pittstonsu „Vienybė“, už korespondenciją 24 num. tilpuse, jau nuneszė szuo ant vuodegos. Rugsėjo 7 dieną „grandjury“ atmetė. Kasztus už tai uždėjo ant pavieto. Už liudininkus buvo A. Raczkauckas, J. Kasulaitis ir A. Tepliuszis. Tojo klubo sąnariai angliszkuose laikraszcziuose stengėsi darodyti meluodami, kad socialistiszkoji „Vienybė“ visą jų katalikiską klubą, susidedantį isz 90 sanarių, apskelbusi „tramps, thieves, rascals and murderers“, bet nei tokia viesza melagystė nieko negelbėjo. Gaila tikrai tų kasztų, kuriuos įkiszo provininkams, kuriuos,

kad paaukavę kankintiniams arba suszelpimui mokinancziosi jaunuomenės, butu užsielpnę nuo visuomenės pagyrimą. Bet dabar ką užsielpnė apaudami provininkus? Gaila kad mūsų „broliai“ vietoje savus reikalus szelpti, szelpia svetimtauczius.

— Tasai mūsų lietuviszkasis vežimas yra vežamas vėzio, lydekos ir gulbės. Waterburyje p. Grinius su pagelba kun. Saurusaiczio rengė teatrą „Genavaite“. Trimis dienomis pirm teatro Susivienijimo kuopa rengė tyčia balių priesz teatrą siuntimui pasiuntinio ant seimo. Kun. Saurusaitis vėl garsino, kad balius nebus ir kad bus sykiu su teatru balius. Balius buvo laikytas priesz teatrą trimis dienomis ir paskui vėl teatro vakare kitas. Kada pas mus įvyks vienybė?

— „Lietuva“ pranesza, kad Springfield, Ill. tapo inkorporuota nauja lietuviszka draugystė, Chicago'je, po vardu „Lietuvių Labdaringa Draugystė“. Inkorporatoriais yra: J. Viszniauckas, A. Jernauckas ir V. Jankeliunas.

— „Katalikas“ labiaus bijosi paminėti „Vienybės“ vardą, negu žydas Jėzaus. 30 num. perspaudino isz „Vienybės“ p. Daumanto straipsnį „Lietuviszka paroda ir jos lankytojai“ ir padėjo „*prisiusta*“. Priesz perspaudinimą straipsnio mes nieko neturime, tikrai dyvijamės isz „Kataliko“ teip atviros melagystės ir veidmainystės.

Aukos paminklui Dr. V. Kudirkos.

L. Ereminas, New York \$1—
Buvo \$13,70
Labu \$14,70
Redakcija.

Isz Lietuvos.

Žyžmariai. (Vilniaus gub.)
Mūsų parapiją galima priskai-

tyti prie itin lietuviszkų, vienok bažnyčioj pirmutinę vietą užima lenkiszka kalba. Pamokslai yra sakomi lenkiszka ir lietuviszka pagretomis, vienoj nedėlioj lenkiszka, kitoj lietuviszka. Bažnyčioj gieda suplikacija, vien tik lenkiszka laike pakėlimo ir po evangelijai, o teipos-gi ir kitas giesmes. Pamokslus sako, dažniau lenkiszka o kaip szimet, po velykų, tai ir visai lietuviszkų pamokslų parapijonys neturėjo, nės kunigui kamendoriui iszvažiavus, klebonas tegalėjo vien tik lenkiszka sakyti. Vietinis klebonas kun. Jelenskis pamirszęs, sako, kalbą lietuviszką, o ir nelabai norys ją gaivinti, nės ji per daug da buktai silpna: nė Miekevyczių, nė Kondratavyczių mes jug da neturime... Dar isz Valkininkų yra atkeltas czion kunigėlis už kamendorių. Buvėsis gi musų kamendorius liko perkeltas į Valkininkus, kame tur but ir-gi užsiims grasinimu žmonių nuo degtinės. Jo pasielgimas, kaipo kariautojaus priesz degtinę, czion paliko nesmagią atmintį. Sako, juog jis nepasigailėdavęs kaip kur užvažiuoti girtuokliui per kailį! (laikas jau butu pasinaudoti isz smagesnių įrankių apginimui žmonių nuo girtuoklystės!)

Toki musų dvasiszkiejie vadovai, o pagal juos ir mes netoli da nubėgome. Nors du treczdaliai musų parapijos namuose vartoja tiktai lietuviszką kalbą, vienok vieszose vietose, miestelyje ar kur svečiuose stengiasi pasirodyti su sznekta lenkiszka, tarytum toji butų grazesnė. Daro jie teip dėlto, nės netur jokio suprati-mo. Dėlei ko nepridera teip daryti kad mato, jog ponai ir szlėktos o da ir dvasiszkijs vartoja tą szneką tai, žinoma, ir jie glaudziasi prie josios. Nė daktarų nė sziaip szviesenių lietuvių czion nėra — mus kampelis, tarsi visų užmirsztas.

Laikas jau Žizmariecziams susiprasti ir pradėti labiau guodoti ir savo szneką ir visus senobinius palikimus. Gana jau mums lenkiszkosios sznek-tos, pradėkime ginti savo kalbą, pradėkime skaityti savo knygeles ir laikraszczius. Tegul tik geri žmonės neužmirsztą ir musų kampelio.

(Isz „Ukininko“.)

Politiszkos žinios

Amerika. Kuboje, Havanos universiteto prezidentas buvo užgynęs dominikonų zokoninkams lankytis į universitetą. Sugryžus gen. Wood isz Santiagos, dominikonai jam pasiguodė ir tasai jiems paliepė vėl lankytis universitete. Mat kunigų nelabai užkenczia kubiecziai, ir isz kur galėdami stengiasi juos vis praszalinti. Havanoje tapė įvestas prisaikintųjų sudas ir praszalinta sistema ispaniszko sudo, kur kriminaliszkas provas atlikdavo vienas sudzia.

Pilipinuose amerikoniai vėl gavo persitikrinti apie pilipiniecių norą priimti amerikonių tiekiamą laisvę. Provincijoi Bohol, miestelyje Tagbilaria, amerikoniai uždėjo policijos virszininku Pedro Samson, kuris urėdaudams organizavo pilipiniecius ir pradzioje szio mėn. jau užpuolė ant amerikonių pas Carmen. Amerikonai rods pergaleję pilipiniecius savųjų nužudydami 1 užmirsztą ir 6 sužeistus, bet ir vėl kartą persitikrino apie isztikimumą pilipiniecių urėdninkų.

Aguinaldo iszleido atsiszaukimą į gyventojus, kad jie nieko nesigailėtu dėl iszliuosavimo savo tėvynės nuo amerikonių ir mokina kiekvieną, kaip turi užsilaikyti, kaip užpulti ant amerikonių arba juos įvesti į slaiostas, kaip praneszti žinias apie amerikonus ir kad prie amerikoniszkų apicierų norint prisiartinti, reik jiems bent kokias dovanas neszti ir

teip juos nugalabyti prisiartinus. Amerikonams tokis atsiszaukimas nelabai pamėgo. Maniloje, kalinyje Bilibid, kur laikomi sugauti pilipiniecziai, užgimė maisztas. Kaliniai norėjo užmirszti sargus ir eiti savo keliu. Amerikonams laiku atėjo pagelba ir 5 maisztininkus užmirszė o 15 sužeidė.

Amerikonų praėjusę sanvaitę tapo 5 užmirszti ir apie 20 sužeistų. Kur buvo muszjai visai nepaduoda. Nuo ligų numirė per 30. Tai gi vienos sanvaitės nemažos aukos. Kad amerikonomams ant Pilipinų einasi prastai, rodo tas, kad 7000 kareivių gabenamų į Kinus, nugabeno į Pilipinus, kadangi jų czion labai reikėjo.

Pietinė Aprika. Burai traukiasi vis tolyn į sziaurryezius. Anglai užėmė jau ir Lydenburg, kur iki sziol buvo burų vyriausia vieta, Gen. Botha czion rods smarkiai gynėsi per 3 dienas, vienok paskiaus nakczia apleido savo vietą ir pasitraukė tolyn į kalnus. Gen. Bulleris užėmė visą geležinkelį nuo portugaliszskų valdybų ir tuomi užkirto kelią privežimui burams kariszskų reikmenų isz Europos.

Ties viduriu Oranijos, pagal Basuto žemės rubezių, 2000 burų po vadovyste komendantų Fourel, Grobelaer, Bemmer ir Housebrek apsupo miestelyje Ladybrand 200 anglų ir reikalavo pasidavimo, bet anglai turėdami geras gintuves laikėsi per dvi dienas ir tame tarpe sulaukė pagelbos, kuri juos nuo burų apsupimo iszliuosavo. Bet kur tie burai pasidėjo atsitraukę nuo Ladybrand, anglai negalėjo patirti. Gen. De Wet susivienijo su komendantu Theron ir pasirodęs netoli Johanesburgo, Transvaaliuje, kalnuose.

Gen. Roberto proklamacija, kuri Transvaalių priskyre prie Anglijos valdybų, Anglijos

valdzia užtvirtino. Tai gi lyg jau galutinai butu burai pergalėti, bet dar siunczia 30,000 kariaunos. Szitas rodo, kad karė su burais dar toli nėra ant galo, kad reikalinga arti 300,000 didelė kariauna. Burų pulkeliai Oranijoi ir Transvaaliuje taikosi užpulti ant mažų anglų pajiegių ir transportų. Kad apsisergėti nuo burų antpuolių, anglai turi laikyti nemažas igules miestuose ir gerai sergėti geležinkelius. Tokiu budu milzinszkoji anglų kariauna susimazina ir negal vytsi burų arba sugaudyti juos. Pati Anglija yra persitikrusi, kad karė tol nebus pabaigta, kol paskutiniam burui nebus atimti ginklai, o jų atėmimui reik dar daugiau kariaunos negu jos ten yra.

Rytinė Azija. Maskolijai užmanius kad isz Pekino iszkraustyti tarptautiszka kariauną, Amerika karsztai tam pritarė ir iszsiuntinėjo kitoms vieszpatystėms tajį užmanymą, bet tosios tik pasijuokė isz Amerikos, kuri davėsi Maskolijai teip prisigaudinti, itikėdama jos užmanymui. Amerika iszreiszkusi norą iszkraustyti savo kariauną isz Kinų, arba bent isz Pekino, ir rengiasi prie jo iszpildymo. Nusiuntė telegramą gen. Chaffee, kad tasai taisytsi isz Kinų kraustytis į Pilipinus. Amerikos valdzia nei neįmano ką daryti. Artinasi rinkimai prezidento ir greitai gal iszsprusti valdzia į demokratų rankas, kurios tada palaidotu visą McKinley darbą užgrėbime svetimų szalių. Kad neduoti progos prieszingai agitacijai, nors su gėda užmanė savo kariauną iszkraustyti isz Kinų ir gabenti į Pilipinus, kur anos labjaus reik negu Kinuose.

Kas nusiduos isz Maskolijos užmanymo iszkraustyti kariauną isz Kinų, nežinia. Prancuzija teipgi pritarė Maskoli-

jos užmanymui, o nuo Japonijos teipgi tikisi pritarimą sulaukti. Vokietija išreiskė savo mierį veikti viena, nesutariant su kitoms vieszpatystėms. Anglija ir tos paczios nuomonės laikosi. Italija, ir Austrija eina pagal Vokietiją ir Angliją ir savo kariaunos nei viena nekraustysenczios isz Pekino. Kas isz to viso gali iszeiti, pamatysime vėliaus.

Isz Pekino labai sunku yra vieszpatystėms gauti tikras žinias, nes kaip tik sutaiso telegrafo dratus, tai kiniečiai juos tuojaus nukerta. Japonija mobilizuoja visą savo kariauną, net isz Amerikos japoniecius kviečia namon, kariaunon stoti. Kur yra Kinų vyriausioji valdžia, niekas nežino. Vieszpatystės nesutaria link tarybų kiniszkių virszininkų; vienos sutinka ant Li-Hung Chang'o, kitos vėl ant kitų karaliukų ir negal susitaikyti.

Susimusimų su kiniečiais nebuvo. Maskolija turi užėmusi jau visą Mandžuriją, bet jos neketina pasilaikyti, kol kitos vieszpatystės neturi užėmusios sau kokį krasztą. Vargu jau Mandžurija iszliks nuo maskoliszkos globos, kadangi ant jos spendžia Maskolija nuo senei jau ir turi net gelezinkelį iszilgai iszvedusi iki geltonųjų jurių.

Dalis darbu.

Cleveland, Ohio. American Steel & Wire Co. nedirbę nuo 1 Berzelio vėl pradėjo dirbti ir 600 darbininkų gavo darbą, bet su numazinimu algų iki 23% ir pailginimu darbo laiko.

Pittsburg, Pa. Blekės liejinyčiose pradėjo dirbti ir 25,000 darbininkų gavo darbą su pakėlimų algų ant 8%.

Chicago, Ill. 1500 darbininkų 49 rakandų dirbtuvėse sustraikavo dėlto, kad

darbdaviai norėjo įvesti senąjį 9 val. darbo laiką. 11 darbieviečių savininkai sutiko per naują ant 8 val. darbo laiko, o 38 darbavietės tapo uždarytos.

Fall River, Mass. Mampanoag & Robinson Mills vietoje numazinimo algų darbininkams nutarė pailginti darbo laiką.

Shamokin, Pa. Neilsono kasyklose atsirado didelė ugnis ir dėlto 1200 darbininkų liko be darbo.

Jellico, Tenn. Sziamedistrikte buvo sustraikavę 6 kasyklų darbininkai reikalaujami pakėlimo algos. Darbininkai visi laikėsi isz vien ir kompanija iszpildė jų reikalavimus.

Ashland, Ky. Geležies liejinyčia po vardu Big Furnace tapo uždaryta ant nepaskirto laiko ir 1500 darbininkų neteko darbo. — Nortono geležies ir vinių liejinyčia vėl pradėjo dirbti ir visi darbininkai vėl gavo savo darbus.

Southington, Conn. Aetna Nut Co. pasiryžo numazinti dėl savo 150 darbininkų algas ant 5%. Darbininkai sutiko tiktai ant 2½ ant ko kompanija nepristojo ir darbininkai sustraikavo.

Luzerne, Pa. Kasyklose Black Diamond keta pradėti vėl dirbti.

Wilkes-Barre, Pa. Vietiniai kapitalistai nntarė pastatyti czion didelį pabirką dirbimui naminių rakandų.

Banksville, Pa. Vietinėse kasyklose pradėjo dirbti pilnai visas szeszias dienas. Pirmiaus dirbo vos 2-3 dienas ant sanvaitės.

Jeannette, Pa. American Window Glass Co. pradėjo dirbti, bet unijonistai keta straikuoti dėlto, kad kompanija priėmė prie darbo ir neunijonistus.

Apie Georgetown ir Hookstown, Ohio, ant farmų tapo surasti turtingi anglių guoliai

ir farmeriai sutvėrė kompaniją parengimui kasyklų.

Birmingham, Ala. Geležies kasyklų darbininkams tapo numazintos algos po 52½ ct. ant tonos. Kalnakasiai sutiko ant to, kada kompanija parodė jiems knygas kad Rugšėjo mėnesyje geležies prekė nupuolusi \$11,00 ant tonos. — Bessemer Central Foundry tapo uždaryta, nes kompanijai numazinus algas ant 6% 200 darbininkų sustraikavo.

Hazleton, Pa. Straikas tapė nutęstas tolyn, vienok ant nepaskirto laiko. Abeluai tikimasi, kad straiko pavojus pereis ramiai. Straiko visai nebutu, jeigu kompanijos numazintu prekę ant parako nuo \$2,75 ant \$1,75, pakeltu algas tiems darbininkams, kurie gauna tiktai 90 ct., ant \$1,35, mokėtu algas kas 14 dienų vietoje mėnesinių ir kad butu sveriamos anglys, kad vietoje 3,600 svarų butų skaitoma už toną 2,240 svarų. Jeigu kompanijos iszpildys szituos reikalavimus, tai tuomi tarpu straiko nebus. Kompanijos su visu atsisako nuo tarybų su centraliszkais unijos virszininkais ir norinczios kiekviena taikytis tiktai su savo darbininkais.

Kompanijos geruoju niekur nieko gero nepadare dėl darbininkų. Dabar net garsina, kad prie unijos priklausu tiktai 10-ta dalis darbininkų ir juos vadina ardytojais tvarkos, net neprieteliais kitų ramių darbininkų. Ant straiko kompanijos žiuri didei baimingai; sustraikavus ir pasirodžius darbininkų drutai vienybei, jos bus priverstos iszpildyti jų reikalavimus, geruoju vienok to nedaru. Jeigu visi darbininkai isz vien laikysis, sustraikavus nei vienas neis dirbti, tada kompanijos iszpildys jų reikalavimus tuojaus, nes anglių, apart Amerikos, reikalauja Anglija, Vokietija ir Maskolija, kurios mokės ir brangesnes prekes, kad tiktai gautu ang-

lių. Pirmiaus nuo anglių numetė muitą Maskolija, dabar tą patį padarė ir Vokietija, taigi didelis turgus atsidarė dėl amerikonzkių anglių ir kompanijos nenorėdamos milijonų žudyti, pakels darbininkams algas, bet norint tą įgyti, visiems darbininkams be skirtumo tautų ir nuomonių reik laikytis vienybėje.

Isz Amerikos.

Ypatingi įstatymai.

New York'o siuvėjų darbavietėse moteriszkių rubų sustraikavo visos siuvėjos, kadangi darbdaviai jas isznauodojo begėdiszkiausiu būdu. Apart numazinimo algos ant 35% uždėjo dar ant jų baudas ir sztai už ką: už nusijuokimą laike darbo po 25 ct., už pažiurėjimą į veidrodi 15 ct., už sznekėjimą 25 ct. ir t.t. Ir pasakojama, kad Amerikoje nėra baudziavos.

Kas Amerikoje negalima.

Netoli Decatur, Ind. yra daug farmerių visokių tikėjimų, isz kurių nei vieni neįstengė pasistatyti sau bažnyčios pagal savo tikėjimą, nei užlaikyti kunigo. Negalėdami pavieniu pasistatyti bažnyčios, visi vienodai nutarė statyti bažnyčią isz vieno draugiszkių. Kada bažnyčia bus pastatyta, kunigą nutarė isz bent kokio tikėjimo priimti tokį, kuris pasakys geriausį, dėl visų tinkantį, pamokslą ir tokiu padovanos bažnyčią.

Akyva prova.

Mieste Bar Harbor, Me. miesczionis Van Ness buvo iszkoręs isz pietinės Aprikos burų veluką (karuną), kurį numėmė žemyn simpatizuojanči anglams. Ness už tokį darbą apskundė miestą ant \$5000 atlyginimo.

Perlas oistryje.

Atlantic City, N. J. E. Millerienė isz Sunbury, Pa. vaiks-

cziodama pakraszcziu jurių ra-
da uždarytą dar dėžėje oisterių,
kur atidarius dėžę oisteryje ra-
do perlą (brangų akmenėlių),
už kurį vietinis auksakalis siu-
lė \$100,00, bet Milerienė ne-
pardavė. Pasirodžius perlams
oisteriuose, gal pradės jų jiesz-
koti kiekviename oisteryje, o
gal jau nemenkai perlų su ois-
teriais pateko į žmonių pilvus.
S u p u o l ė į v a n d e n ė .

Penn Yan, N. Y. pas ežerą
Keuka ant priplaukos tilto
suėjo per daug žmonių, norin-
čių pasivažinėti su garlaiviu,
kur tiltas sulužo ir į vandenį
supuolė apie 100 žmonių; 10
išz supuolusiųjų tapė sunkiai
sužeisti bei keletas menkiaus;
mat supuolę į vandenį visi ant
karto mėgino plaukti ir dau-
gelis vieni kitiems suspardė
galvas. Prigert nei vienas ne-
prigėrė.

**3 0 0 0 a v i ū
n u t r o s z k o .**

Pietinėje Coloradoje apie
Mount Blanco, kur yra didelės
ganyklos, išzdžiuvo upeliai ir
szaltiniai, dėlko atsirado stoka
vandens gyvuoliams. Avių ir
galvijų piemens su savo ban-
domis turėjo trauktis į pakal-
nes, kur buvo dar nekiek van-
dens ir žolės daugiau. Gal-
vijų piemens avių piemenis ir
3000 avių nuvarė szalin, kur
visos avys dėl stokos vandens
nugaiszo. Avių savininkai ap-
siginklavo, kad nubausti už tai
galvijų piemenis ir savininkus.

**A r c i v y s k u p o
b l i u d u s s u m u s z ė .**
New York'e į arcivyskupo
namus atėjo vieną vakarą ne-
kokis John W. Hanley ir rei-
kalavo pasimatymo su arcivys-
kupu. Tarnai jam atsakė, kad
negalima, ir tada jis įsiveržė į
valgstubę daužydams bliudus
tik ant stalo sudėtus ir viską,
kas jam pakliuvo po ranka.
Kol paszaukė policijantą, Han-
ley buvo szaunei viską apku-
lęs. Kada jį nustvėrė polici-
jantas, atsiliepė: „Jeigu arci-

vyskupas turi už ką pirktis
sau raudoną skrybėlę Romoje,
tai gal pasirupinti ir apie ma-
no brolio kapą ant Calvary
kapinių”.

**N e n o r n a u j ū
g i e d o j i m ū .**

Kardinolas Steinuber tapo
pakeltas į cenzorius dvasiszku
rasztų, kurie turi buti daleisti
arba užginti katalikams skai-
tyti. Jisai labai neapkenczia
naujai komponuotų giesmių ir
graziais balsais giedamų baž-
nyziose, kas yra įvesta Ame-
rikos katalikų bažnyziose.
Kas žin kad kardinolas pa-
klaudytu lietuviszkų giedoji-
mų. Gal jam ir patiktu?

**N e a p k e n c z i a
k a r c z i a m ū .**

Mieste Fairfield, Iowa, nėra
nei vienos karcziamos pagal
pasidarbavimą blaivininkų.
Aptiekorius vienok gavo dalei-
dimą pardavinėti aptiekoje
degtinę vardan vaistų, kur li-
gonių-girtuoklių vis pilna.
Izšleistojas laikraszczi „Daily
Tribune” izsguldė miesto vir-
szininkams reikalingumą ap-
tiekoje degtinės dėl vaistų ir
pagelbėjo aptiekoriui įgyti
pardavimą. Vienok tas dar-
bas nepatiko kitiems miesto
gyventojams ir jie prikale ap-
garsinimą prie aptiekos, kad
aptiekorius ir izšleistojas laik-
raszczi laike 10 dienų izszi-
kraustytu izz miesto, ką nepa-
darius bus nubausti myriu.

K a t a l i k ū s e i m a s .

Peorijoi, Ill. sziomis dieno-
mis esti seimas „Susivienijimo
vokiečių katalikų Sziaurinės
Amerikos” prie kurio priguli
apie 50,000 vokiečių. Ant
seimo bus apsvarstoma keliai,
kaip geriaus auklėti ir izzlai-
kyti vokietystę.

B a i s u s o r k a n a s .

Praėjusę subatą siautė bai-
sus orkanas visu pakrancziu
Teksų užtakos. Orkanas lėkė
80 mylių per valandą ir viską
nuszlavė, kas jam pakliuvo

kelyje. Mieste Galveston ta-
po užmuszta per 5000 žmonių
ir nuneszta bei sugriauta apie
4000 namų. Ant laukų aplin-
kui tyso lavonai žmonių ir gy-
vuolių, bei visoki namų rakan-
dai kaipo ir dalys namų sienų
iszdraikyta. Orkanas izz ju-
rių privarė į miestą vandens
nuo 3 iki 6 pėdų ant žemesnių
gatvių ir viską paskandino.
Telefonai ir telegrafai tapo vi-
sur sutraukti ir laike 30 valan-
dų neparėjo jokios ziniios. Dau-
gelis laivų bei garlaivių tapo
orkano pagauti ir dingę be
pėdsako. Trukiai tapo izzmes-
ti izz rėlių. Kiek izzkados pa-
daryta, nėra dar apie tai
jokių žinių. Nelaimės pasiek-
ti žmonės reikalauja visokios
pagelbos.

U g n y s .

New York'e sudegė pabri-
kas firmos Thomas C. Clark
ant 144 gatvės, kur dirbo po-
pierą dėl dėžių visokiems tavo-
rams, kur izzkados pasidarė
ant \$50,000.

Scranton, Ky. sudegė lentų
pjovinyčia firmos Oneonta
Lumber Co. kur izzkados pa-
sidarė ant \$60,000.

Danielson, Conn. sudegė
spaustuvė laikraszczi „Obser-
ver” ir gelzkelio krautuvė, kur
izzkados pasidarė ant \$50,000.

N e l a i m ė s .

Carmel, N. Y. dvi merginos
nuėjo į Kirk ežerą maudytis ir
abi prigėrė.

St. Louis, Mo. nutruko po-
licijos telefono dratas ir susi-
durė su elektriszku dratu nuo
apszvietimo gatvių. Per tele-
foną kalbėjo du policijantai,
kuriedu nutvėrė į ranką gir-
dėjimo įtaisą ant vietos už-
muszti tapė; kitose vietose 11
policijantų suzeista tapo.

Pas Ridott, Ill. izzlėkė izz
rėlių kelevių trukis, kur inži-
nierius tapo užmusztas ir apie
15 kelevių suzeista.

Beloit, Wis. bekuliant su
maszina javus tapo įtrauktas
žmogus į masziną ir sumanky-
tas.

Ką mums apsako žeme?

Mūsų žemės pavirszius mai-
nosi pamažu bet nuolatos.
Upeliai ir kalnų sriovės nuo-
latos nesza akmeninę medegą
ir krauja ją žemiaus pakalnė-
se, o didelės upės teipgi krau-
ja medegą įtekėdamos juron
isz smilčių ir dumblo. Ne-
pasilieka teipgi be permainos
ir patsai pavirszius žemės;
milziniuszkoji ta spēka, kuri
isz vulkanų meta stulpais ug-
nies garu, pelenus ir tekantį
ugninį purvą (lava), toji spē-
ka veikia kitose szalise teip,
kad pakelia arba nuleidžia
visą plutą arba pavirszį žemės,
arba ir jurių. Toji spēka ki-
tados veikė dar galingiaus ir
ji izzkeldavo jurių dugną virsz
vandens, tai vėl paskandydavo
milziniuszkaiz didelius plotus že-
mės. Sykiu su tomis didelėmis,
atmainomis persimainė ir gy-
vastis ant naujos žemės, vieni
augalai ir gaivalai nyko ir atsi-
rado kiti. Paveikslai vienok tų
isznykusių augalų ir gaivalų
neisznyko be pėdsako, likosi
jie akmenuose ir akmens aiz-
kiai mums apsako savo turi-
nyje „žemės dėjas”. Akme-
nuose arba skalose atrandama
liekanos tų seniaus gyvenu-
sių gyvunų nuo sliėkų, žuvų,
gyvaczių, driežų iki žvėrių
Jidesnių zindanczių, liekanas
žmogaus, liekanas žmogaus
darbo, visus kaulus ypatin-
giausių tvarinių ir tai daug
kartų didesnius, negu dabarti-
nio laiko didžiųjų žvėrių, at-
spaudas akmenuose augalų,
medžių, arba paczius augalus
suanglėjusius arba suakmenė-
jusius. Kas lankėsi geolo-
giszkuose muzėjuose, tas galė-
jo prisiziurėti visokiems pa-
veikslams suakmenėjusių au-
galų, gyvunų, žuvų ir tt., net
žmogaus pėdoms.

Su pagelba mokslo, kaipo
chemijos, fizikos, paleontolo-
gijos (tyrinėjimas apie izzny-
kusius sutvėrimus), anatomi-

jos sulyginancijos ir tt. galime iš tųjų liekanų persistatyti sau paveikslus tolymiausių gadynių, kada tie visi augalai ir gaivalai gyveno ir plėtojosi visai kitokiuose paveiksluose, visai ne panėsiuose į szian-dieninius, pagal sanlygas buvio ant žemės. Iš tų akmenų ir suakmenėjimų, iš akmenų istorijos ir tųjų išnykusių paveikslų, buvimų, pažystame vieną iš gražiausių gamtos tvarinių, milžinišką visokio paveikslu gyvastį, užslėptą akmenyse po mūsų kojų, kas neatsirado netikėtai ir tobulai, bet plėtojosi ir tobulinosi pamaži per szimtus milijonų metų.

Kur žengiame ant mūsų žemės, visur yra kapinės, derliausios varpos auga ant traszios žemės, kuri pasidarė iš supuvusių lapų, medžių ir kitų augalų bei oro ir lytaus sutrupintų uolų; puikios marmuro statuvos, visokie isztekkinimai, tai kunas szimtų milijonų gyvųjų, o mūsų kultūra szian-dieninė tai darbas desėtkų milijonų žmonių.

Pramonė, prekystė, nepers-tojantis važinėjimas trukių ir plaukiojimas garlaivių negalėtu buvoti be anglių; o tiejie neapskaitomi anglių guoliai yra tiesiog sukietėjusi masa sunaikintų, paskandytų miszkų, užpilta smiltimis ir dumb-lu per upes ir jures, arba tapo užlietos per vulkanus ugniniu purvu gadyne žemės istorijos, kurią tai laiką vadiname angliniu iš paleozoiskzo perijodo. Iš tųjų tylinezių akmenų, ant kurių žiurime su abejone, persistato mūsų vaidintuvėje puikus paveikslai gamtos darbų; žemė prakalba į mus kalba savo praeitės.

Isz lietuviszku dirvu Amerikoje

Thomas, W. Va. Rugsėjo 17 dieną buvo atvažiavęs pas mus kun. Lietuvninkas išz Baltimorės ir iszbuvo 4 die-

nas. Per tą laiką krikstijo, vinceiavojo ir valė nuo nuode-mių. 19 d. Ruggjucio vietinis kun. airis buvo iszkeliavęs į Davis ir Lietuv. laikė sumą bei papasakojo liet. pamokslą. Po pamokslui apart kitko pasakė, kad visi turinti ukėsisz kas popieras balsuotu už demokratas ant vietinių urėdninkų, nes du geri katalikai esą kandidatais, norinti gauti urėdus, vienas ant szerifo, antras ant perdėtinio mokyklų; ir jeigu juodu taps ant tų urėdų iszrinkti, tai daug gero dėl lietuvių, padarysę (viens nuves į lakopą, antrasis siuntinės pinigų Lietuvon ir pardavinės laivakortes), ir jis pats (kunigas) praszys jų, kad jie už lietuvius užtartu, atsitikus reikalui, ir neduotu jų skriausti. Perstatęs tuos kandidatus su jų geradarystėmis, perstatė paskui ir Dr. Szliupą, kaip didžiausį niekadėjį, kad jis (kunigas) bijotu su Dr. Szliupu eiti per laukus, nes jis neturys Dievo, duszios, o ir nei tikėjimo ir paskui užklaus: „ką Dr. Szliupas jums gero padarė, kad ji parsikvietėt ir kiesznius pinigais pripylėt? Dėlto, kad galėtu geriaus plaktinti savo bedievystę! Ar jus negalėjote pasiklausti rodos vietinio kunigo arba p. R.? Jie butu jums suteikę rodą dovanai!“ (Po laikui visi geri: kunigai, szerifai ir policijantai.)

Vienok czion užklausu kun. Lietuvninko, ką jis mums gero padarė atvažiudams po du kartu ant metų? Teisybė, apvalė mūsų duszias, papenėjo Dievo žodžiais ir palengvino kiesznius. Bet žmonių neragino prie skaitymo gerų laikraszczių ir knygų, neragino prie darbo ir aukų tėvynės labui, neliepė suszelpti centu kankintinius lietuvisztes, tarpe kurių yra ir kunigų? Kodėl kunigai bijosi apie tai žmonėms užsiminti, nors vadinasi lietuvių vadovais, o lietuvis-

tės labiaus bijosi kaip žydas kryžiaus?

Dr. Szliupas buvo mums reikalingas ir mes jį parsikvietėm nesiklausę kunigo, zinodami jo mierius. Dr. Szliupas sykį atvažiavęs tiktai padarė mums daugiau gero, negu kun. Lietuvninkas jau buvęs 10 sykių. Apart kitko Dr. S. laikė prakalbas ir parodė mums Lietuvos pratėvius, Lietuvos praeitę, jos didvyrius, jos vargus ir dabartinį jos vargingą buvį; pamokino mus, ką turime daryti, kad palengvinti savo skurdų buvį, vienydamėsi į darbininkiszkas partijas ir tt.

O ką mums kun. Lietuvninkas papasakojo per pamokslą? Barė žmones kad už pakutą nenori vaikszeioti stacijų, paskui vėl, kad žmonės nenor nuszėminti, o kuris nesuszėmina, tam kunigas negal duoti iszriszimo, ir privedė tokį pri-lyginimą (turbut pats iszsi-lyislyjęs): Kada tai buvęs vienas žmogus (kas per viens, ir isz kur?) labai dievobai-mingas ir atsizymėjęs gerais darbais. Iszgirdęs apie tai popiezius (katras?) užsimanė pamatyti tą szventąjį ir parsikvietęs pas save pasisodino ant sosto szale savęs ir ilgai su juomi kalbėjo. Bet kas isz to iszėjo? Tasai szventas žmogus likosi prakeiktu, kad pasiaugsztino, dryso su popiezių greta sėdėti, o ne nuszėmino. Ir už tą vieną grieką pasiaugsztinimo nuėjo statei į peklą (nors peklon kelias yra kreivas). Paskui labai gailėjosi, kad mes per daug užmo-kėjome daktarui už kelionę, bet nepriminė kunigas, kiek jis pats nuo mūsų paėmė per metus. Laikė metų mes iszmokame kunigui Lietuvninkui apie \$900,00 neskaitant krikstų, vestuvių ir tt. ir ką gero isz to turime? Už tai mus per pamokslus iszbara ir visaip pravardžiuoja! Ant galo pasakė, kad praszytumėm

nuo Dievo Dvasios szventos apszvietimo ir teip padarytumėm, kad Dr. Szliupas daugiau kojos czion negalėtu įkelti (teip kaip Pittstone padarė kun. Szedvydis; dėlto kun. Lietuvninkas ir liepė balsuoti už szerifą, kaipo labai gerą kataliką, kad jis mus apgintu turbut nuo Dr. Szliupo!). Ir dėlko teip? Dr. Szliupas nevienam atidarė akis ir nevienam numetė nuo sprando kunigiszką jungą. Kunigas-gi nori visai mūsų neiszleisti isz kunigiszko žako, kad nepamatytumėm szviesos, kad tamsoje galėtu geriaus mūsų vilnas kirpti. Jeigu butumėm turėję Dr. S. vietoje kunigo, tai visai nebutumėm buvę kankinti kvarantanomis; o kunigų kad butumėm turėję ir tuziną, tai visa jų roda butu buvusi: „kentėkite su nuszė-minimu nes už tai apturėsite dangaus karalystę“. C. T.

Brooklyn, N. Y. Kaip jau „Lietuvoje“ buvo raszyta, jog czionais, 30 d. Berželio, susitvėrė nauja draugystė po var-du „Lietuvos Sunų“ su tautiszkais bei darbininkiszkais mieriais, bei pagelba ligoje ir mirtyje. Draugystės mieriai gražus ir dailiai skamba, kaip ir kitų liet. draugyszczių Amerikoje, bet tik ant popieros. Draugystė iszrinko komitetą sutaisymui konstitucijos, ir kaip ypatingai nuskambėjo skaitant konstituciją ant susirinkimo, perskaiczius skyrį, kad: „Ant lietuviszkų tautisz-kų reikalų kiekvienas draugas turi mokėti po 1 centą ant mėnesio“. Tas vienas centas ant mėnesio sukėlė dieglį ir teip didelį, kad vienas isz draugys-tės virszininkų, lenkų bernas, net rėkti pagavo, „jog jokio cento ant lietuviszkų tautisz-kų reikalų nereik! l'askui kas dar vėl užsimanys, kad paau-kaut kiek ant lietuviszkų rei-kalų ir tiek mums prikraus tų tautisz-kų mokeszczių, be pa-

baigos". Kiti du atsiliopė, kad tasai centas sugadys penkcentį ir už 4 centus jau negausim stiklo alaus. — Tokiu budu paskiaus tasai centas tapo atmestas. (Tai tikri Lietuvos sunus, nes dauguma isz jų iki sziol Lietuvą skriaudė, o svetimszalius szelpė. *Red.*)

Vienas centas ant lietuvis-tės reikalų tai per didelis pinigas! bet tuom draugystė, atmesdama tą centą ant mėnesio, užsipelnė pažeminimą, jog ant savo teip garbingo vardo reikalų nenori nėi cento aukauti, ir pasirodė ne Lietuvos Sunų draugyste esanti, bet tokia, kuriai reikėtu nukalti dar naują vardą? Ir draugystės pažeminimas atsitiko vien dėl lenkų berno ir rodosi, kam lietuviams klausyti tokių rodos, kada jie geidžia vien mūsų pragaiszties? Ant girtuoklių, kurie bijosi sugadyti penktuką dėl stiklo alaus, nėra ką paisyti, nes jie nežino ką daro. *K. Ž.*

Worcester, Mass. Kada mes lietuviai atsikratysime nuo ponų lenkų malonių, tai ir dabar dar sunku pasakyti. Rods patys tikri lenkai nedaro mums tiek skriaudos, kiek patys sulenkėję lietuviai — lenkberniai. Sztai 26 Rugsjucio buvo mūsų bažnyčioje 40 valandų atlydai. Sveczių kunigų buvo 6: kun. Žebrius, Zindzius, Molekaitis ir Griecius, bei du lenkai. 19 dieną Rugsjucio vietinis kun. Jaksztys užsakė tuos atlydus ir kad bus vyskupas, pirmavos žmones, bet kas norės pirmavotis, nėi viens nebus priimtas be kortelės, o norint gauti kortelę, turėsite padaryti auką, mažiausiai nors 50 ct. Kristus iszginė isz bažnyčios perkanczius ir parduodanczius, bet jo vietininkas kun. Jaksztys isz bažnyčios daro turgų (rinką). Prie mūsų bažnyčios priguli ir keletas lenkų, ir jiems nedėldieniais kun. J.

atlydus miszias, bet dabar, per atlydus, kada susirinko daug daugiau lietuvių, iszėjo apkreiptai, kunigas lietuviams atlydė ankstybas miszias 7 val., o suma ir pamokslas buvo dėl tų kelių lenkelių. Lietuviai per lenkiską pamokslą žiopso, žiovauja, ir dairosi kur varnos lekia. Bet kam apie tai rupintis, bile poniszikai! Panedėlio vakare tikėjomės iszgirsti lietuviszką pamokslą, bet ir tajį kun. Molekaitis vėl režė poniszikai. Lietuviai pastatė bažnyčią, užlydė kunigą, o tasai lyg pasidėkavodamūs už tą visą juos už nosių vedžioja. O lietuviai, tie avinai, savo tiesų nesupranta. Tiktai utarninko vakare kun. Žebrius pasakė lietuviszką pamokslą apie pirmavonę, szejp visai liet. pamokslo butumėm nėi negirdėję.

Su lenkais czion mus sumaiszė kun. Jaksztys ir dabar maiszomės kaip barszcziai su grybais. Jeigu lietuviai iszmanytu, tai kun. nedaleistu varinėti tokių szposų.

Jonas Lietuvis.

Lawrence, Mass. Liudna žiurėti į tuos mūsų brolius, kurie net per daug garbina svetimdėvius ir, reik sakyti, vergauja lenkams. Sveiko proto žmonės rods nusimetė lenkų jungą, bet vargszai silpnaprocziai neįstengia to suprasti, nusikratyti svetimą jungą. Szitie jie tai paskutiniai mūsų broliai nusiduoda ir dievotais, ir tankiai prie stiklo alaus kitas net kraują pralieja už tikėjimą. Tikrus tautiecius, dirbanczius dėl gerovės savo tautos ir žmonių, jie vadina szliuparniais, bedieviais ir dar kitokiais. Toki žmonelės atima energiją darbsztesniems nuo darbavimosi, ir kelintą silpną protį patraukia ant lenkų tako, bet atsimentant, kad tą jie daro isz nesusipratimo, dovanojam jiems ir mūsų vilcis plė-

tojasi, jų neiszmanymas skatina mus prie darbo. Dirbsim, kol neiszcystysim erszkėcziuoto kelio. *Lietuvis.*

† *Cumbola, Pa.* Po ilgos ir sunkios ligos Schuylkill Haven ligonbutyje pasimirė Vincas Rumbavicius 1 d. Rugsėjo. Szermenys atsiliko Cumboloi pas seserį ir palaidotas tapo ant liet. kapinių New Philadelphijoi 3 d. Rugsėjo. Velionis turėjo 30 metų ir buvo nevedęs; czion paliko vieną brolių bei dvi seseris, (viena apsivedus) ir 4 pusbrolius, bet kur anie yra, nežinia. Lietuvoje liko tėvai ir viena sesuo. Velionis paėjo isz Igliaukos kaimo, Jevaravo valseziaus, Senapilės pavieto, Suvalkų gubernijos.

Velionio brolis.

Reikalai

„Tėvynės Myl. Draugystės“

New York. Vietinė T. M. D. kuopa ant susirinkimo 27 Rugsjucio, kuris skaitlingai buvo aplankytas, taravosi apie užmanymą atlikti T. M. D. seimą ir ant to visi sutikome, jeigu tiktai atsiras pasiuntinių, kurie atliktų kelionę savo kasztu. O pagal Waterburio kuopos užmanymą, kad seimas atsiliktu New York'e, mūsų kuopa noriai ant to pristoja, nes tada mumis niekas nekasztuotu.

Ant Centralizkų virszininkų Tėvynės Mylėtojų Draugystės mūsų kuopa perstato:

Prezidentu p. V. Daukszij isz Gilberton, Pa. Sekretorium K. Bielavicių, Jersey City, N. J. Kasierium A. Olszevskį Chicago, Ill. Knygium N. Olszinską, Cleveland, Ohio. Ant literatizko komiteto.

A. Lalį, Chicago, Ill.

J. Naujoką, New York.

Dr. J. Szliupą, Scranton, Pa.

Raszt. L. Ereminas.

Lost Creek, Pa. Mūsų T. M. D. kuopa ant susirinkimo 2 d. Rugsėjo apart kitų reikalų nutarė, kad su seimu T. M. D. nesiskubinti dar, o tiktai organizuoti masas, kad pasidaugintu draugystės sanariai ir supratimas draugystės mierių, o kada turėsim szańą skaitlių sanarių, tą kart susivaziavę galėsime ką naudingą nuveikti. Dabar butu gal tiktai prakiszimas dovanai kasztų kelionės.

Į Centralizką komitetą perstatom: ant prezidento M. Paltanavicių, Broad Brook, Conn. Sekretorium A. Ilguną, Gilberton, Pa. Kasierium A. Olszevskį, Chicago, Ill. Knygium N. Olszinską, Cleveland, Ohio. *Kuopos rasztininkas.*

T. M. D. kuopa isz Plymouth, Pa., ant susirinkimo 9 Rugsėjo, nutarė rinkti į centralizką komitetą Tėvynės Mylėtojų Draugystės sekanczios ypatos:

p. V. Daukszij isz Gilbertono — prezidentu,

p. Lalį isz Chicagos — sekretorium,

p. A. Olszevskį — kasierium,

p. N. Olszinską — knygiumi.

Baltimore, Md. Po ilgam lukėjimui ir pas mus susiorganizavojo T. M. D. kuopa. Pirmą susirinkimą turėjom 11 d. Rugsjucio ant kurio prisiraszė 7 sanariai. P. M. Motiejunas paaukavo knygą suraszymui sanarių. Susirinkimus nutarėme laikyti kas pirmą subatos vakarą kožno mėnesio, pakol gerai susidrutysim. Susirinkimų vieta yra p. Kriszcziuno salėje po Nr. 635 W. Pratt str. Baltimore, Md. Kuopos vyriausybė susideda isz szijų ypatų: prezidentu — Simas Vencius, 214 W. Camden str., kasierium — Vincas Czėzna, 651 W. Pratt str.; sekretorium — Kazys Baltruszaitis,

641 W. Lombard str. Turim vilti kad mus miesto lietuviai parems T. M. D. kuopą skaitlingai prisiraszydami.

Antrą susirinkimą turėjome 1 d. Rugsėjo, kur sanarių prisiraszė dar tiek. Mes nutarėm ant lygių tiesų priimti ir moteris, viena prisiraszė jau. Įstatuose vertėtu paminėti, kad gal prigulėti prie T. M. D. lygiai moters kaip ir vyrai ir tada visiems bus aiszku.

Geistina butu, kad T. M. D. kuopa suzadytu lietuvius isz naujo, kaip tai muzikoje, deklemacijose, prakalbose, loszimu teatrų ir tt.

S. K. Baltrusaitis.

Baltimore, Md. naujai susitvėrė T. M. Dr-tės kuopa ir prisiraszė:

934 S. Vencius	-10
935 K. Baltrusaitis	-10
936 V. Czėsna	-60
937 M. Motiejunas	-60
938 Just. Kulys	-60
939 J. Perkunas	-60
940 K. Mikulskis	-5
941 J. J. Razokas, E St. Louis Ill.	-60
942 Sel. Jasaitis, Ladd, Ill.	-60
943 K. Jokubaitis Chicago, Ill.	-60
944 Emilija Gerijotienė „ „	-60

Pataisymas: 35 nun. „Vienybės“ pakvitavonėje Nr. 922 vietoje A. Gražulis, turi buti Gražuliavicius.

M. J. Damijonaitis.

29 d. Ruggjucio 1900 m. gavau tris rankraszczius isz „Varpo“ ir „Ukininko“ redakcijos, szitokius: 1) „Geologija“ (mokslas apie žemės pasidarymą) paraszta A Geikie's, profesoriaus universiteto Edinburge, versta S. M. 2) „Baudžiava Lietuvoje“ paraszė Žmogus ir 3) „Vanduo ant žemės po žeme ir virszuje žemės“. Rusiszkai paraszė Rubakin's, iszvertė Drugys. Virsz paminėti rankraszcziiai labai tinkanti mus draugystei ir į spaudą pirmiausiai duosim „Vanduo ant žemės po žeme ir virszuje žemės“. Skaitytojui

bus labai didi nauda dėl susipažinimo, kokią veiklą daro vanduo, kaip prisipildo jurės, isz kur į jures ateina vanduo, ir tt. su 6 paveikslėliais. Toliaus galėsime iszleisti „Geologija“ didelės vertės knygą, tik žinoma, tokiai knygai reik daugiau kasztų. (su 48 paveikslėliais)

Dėl praszalinimo kokių užmėtinėjimų ant centr. komiteto mes duodam visus laiszkus, gautus isz „Varpo“ ir „Ukininko“ redakcijos atspausiti dėl zinos visų T. M. D. sanarių, kas gal priduoti didesnę energiją, kad susitarimas su „Varpo“ ir „Ukininko“ redakcija mūsų draugystei duoda galę atsiekime mierių. Sztai kaip raszo:

„TĖVYNĖS MYLĖT. DRAUGYSTEI“

Siuncziame Jums rankrasztį „Geologija“ Geikie's, kurio anuosyk praszėte. „Kaip prancuzai už savo laisvę kariavo“ pasiliekkame sau, leisime per „Uk-ka“, o paskui atspaudinsime skyrium. Be to, siuncziame rankrasztį „Baudžiava Lietuvoje“ ir rankrasztį „Vanduo ant žemės, po žeme ir virsz žemės“. Isz tų rankraszczių laikome už atsakanczius sziam laikui du paskutiniu, o ypatingai paskutinį (Vanduo). Jį norėjom spaudinti mes pats, bet padarymas paveikslėlių brangiai kasztuotu ir dėlei savo finansų stovio turime sziuom tarpu susilaukyti nuo tokio troszkimo. But gerai, kad Jus pradėtumėt nuo spaudimo szių mažesnių jų, juo, kad ant spaudimo „Geologijos“ daug pinigų iszeitų ir mažieji rankraszcziiai gal gautų gulėt.

Mes turime dar daugiau rankraszczių, kurie bus apgarsinti „Varpe“ N 9, bet isz jų dalį pasilikime sau. Isz atliekamų ir peržiurėtų rasztų mes galėtume rekomenduot Jums 1) „Dusavimai“ (isz gyvenimo lenkų Poznaniuje —

patriotiszka) Swiętochowskio, vertė Žmogus. 2) „Velnius spąstuose“ (originaliszka komedija apie žydų bjaurumą ir žmonių niektikėjimus).

Apie kitus geresnius rankraszczius mes praneszime Jums vėliaus. Mes norime, kad Jums tektų geriausieji rankraszcziiai, nės prie Jus rasztų žmonės galės greicziusiai prieti ir isz jų pasinaudoti.

Tik pavesdami Jums spaudimą savo rankraszczių turime atkreipti atydą ant to, kad rasztai butų spaudinami pagal „Varpo“ ir „Uk-ko“ raszbybą: kiti rankraszcziiai jau yra atsiųsti į redakciją pertaisyti pagal tą raszbybą ir butų autoriams nemalonu pamaczius kitą raszbybą. Be to, kiti pavesdami mums savo rasztus ir numanydami, kad rankrasztis gali buti persiustas į Ameriką, tiesiog persergi, kad butų užlaikyta „Varpo“ ir „Uk-ko“ raszbyba. Laukiame nuo Jus atsakymo apie tai, kaip sunaudosite Jus szituos rankraszczius, nės turime duoti apie tai žinią autoriams.

18 d. Ruggjucio 1900 m. „Varpo“ ir „Uk-ko“ redakcija

17 d. Ruggjucio 1900 m.

TĖVYNĖS MYLĖT. DRAUGYSTEI.

Jūsų laiszkas rasztytas 21 d. Geguzio atėjo, vienok tiktai sziantdien tegaliu duoti atsakymą. Priežastis to ilgo užtrukimo buvo darbai dėlei Parodos, teipgi ne greit buvo galima suzinoti tikrą skaitlių Jusų knygų.

Knygų atrasta toks skaitlius:

„Keistucio“ 2753 egz.

atitraukus 800

lieka mums 1963 egz.

„Orleano Mergelės 2306 egr. atitraukus 800

pasilieka 1506 egz.

„Lenkai ir Lietuviai“ pirmiau 5 d. Birželio. Radau 997 (broszuruotų 3 egz. mažiaus, kaip Jus paraszta) ir 294 egz. kietai apdarytų. Viso 1291 egz.

Rodos beskaitant apsirikti negalėjau; galima, kad tie trys egz. dingo kelionėje, nes skrynę gavau pusiau iszilgai pertrukusę, vos tiktai laikėsi. Knygas „Keistutis“ ir „Orleano Mergelė“ dar neiszsiustos ir tiktai po dviejų sanvaiczių galėsu sutaisyti ir iszsiųsti.

„Varpo“ ir „Uk.“ redakcijos knyginkinė

M. Zauniutė.

Atsakymą „Varpo“ ir „Uk-ko“ redakcijai jau parasziau. Dabar dar iszsiųsim į ten 1900 egz. „Grovo Kyburg'o kelionė Lietuvona 1397 m.

Teipgi praneszu T. M. Dr. kuopoms, kad p. A. A. Jocis isz Phila., Pa. padovanoja 750 egz. „Kuomi žmonės gyvena“. Apie szitą knygutę paduodu T. M. D. kuopoms ant apsvarstymo, kaip ją dalysim sanariams? Asz nuo savęs paduočia teip: Iszsiuntinėti visoms kuopoms, o kuopų prezidentai pardavinėtų T. M. D. sanariams po 5 ct., nesanariams po 15 ct. (tokia jos prekė). Visos kuopos yra užpraszosomos prisiųsti pinigų į centr. kasą kiek kuri turi surinkusi. Cent. sekr.

M. J. Damijonaitis.

Beszirde.

— Argi yra nieku dėl tavęs, jog manó visa laimė guli tavo apiekoj? Ar ir asz esiu dar viena auka isz daugelio, kuriuos tu privylei ir su linksmumu atmetei lygiai kaip vaikus? Ak! Dievas nesutvėrė nemielaszirdingiesnio sutvėrimo už gražią viliotoją be szirdies! Nesigink! Vartojai visokį pritraukimą kaip tik iszgalėjai, idant pamylėcziau tave, ir tau pasisekė. Turėsi manęs dabar klausyt. Asz myliu tave! Asz myliu tave! neiszszikalbėk. Asz nenoriu galutino atsakymo sziantdien. Rytoj ateisiu dėlto. Ak, kaip bucziau laimingas! Prisiekiu,

kad niekad nesigailėsi. Jeigu atsisakysi, tai nusiysi dar vieną vyrą į pragarą!

Tą pasakęs Jonas apsisuko ir staigu išėjo.

Hilda Phare žiūrėjo ant jo atsitolinimo su jausmu nesmagaus pasidrovėjimo. Pasisekė jai išlosyti meilę „moterių neapkęstojaus“, vienok pergalė likosi giliai jos užkietėjusiame vyliionės gymyje, nors stengėsi jausti jautrumą, kada Jonas kalbėjo.

— Lyg tai mano kaltė, kad vyrai pamyli mane. Su visais apšvesti tik aš negaliu. Iš tiesos Jonas man patinka, vienok nenoriu apšvesti, noriu dar ilgiau laikyti savo valnystę. Graži merga gali bent kokiam laikui lengvai susižieduoti, bet reik negražios, kad greitai atsiliuosuoti nuo susižiedavimo. Taigi ir patogumas turi savo prieszingą pusę.

Teip užbaigė nusijuokdama pati sau, o kad paszalinu nuo mislies pasikalbėjimą, paėmė laikraštį ir tuoj užmirszo visą savo meilę viliokiską gyvenimą. Dabar ji manė apie tai, kaip „grazioji Phare“ ant karalienės pokilio virszins visas gražias merginas ir bus pasigėrėjimu akims visų svečių.

— Mano miela Hilda, ar girdėjei baisią naujieną?

Hilda dirstelejo augsztyn iš savo smagiosios kedės, kurioje sutingusi sėdėjo ant pievos po aužuolu ir be žingėidumo atsakė:

— Ne! Kokią naujieną?

— Czesterienė nuszovė — vakar po piet — savo vyrą — gražiąją merginą Dean ir pasakui pati save — atsakė teta, kurios veidas buvo pilnas pasipiktinimo, kuri stovėdama szale Hildos žiūrėjo į jos gražų veidą.

— Tai baisu! Dėl kokios priezasties Czesterienė tai darė? — užklausė Hilda atsigavusi lyg ir tiesei atsisėsdama.

— Rodosi kad užtėmyjo jį bucziuojantės su mergina su kuria buvo susižiedavęs pirm apšvedimo su ja. Czesteris apšvedė su savo užmuszėja tik dėl pinigų. Bet pamislyk, teip abudu užmuszti?

— Kokia pikta bezzirdė moteriszke, toji Czesterienė, turėjo buti. Dar vakar buvau pas ją nuvažiavusi pažiūrėti jos naujų drabužių iš Paryžiaus parsistų. Man net baugu ir pamislyt, kad dar vakar palytėjau jos ranką.

Hilda czion sudrebėjo.

— Ir iš tiesos. Man labai gaila jų mažos mergaitės, ir aš niekad nedaleisiu savo mergaitei su ją daugiau loszti. Dabar einu viską apraszti jos tetai, Marei, kuri teipgi iš to pasipiktins.

Tą pasakiusi teta Hildai nuėjo namon su linksmu jausmu, kurį visi jaučiame, kada esame pirmoji ypata praneszime atsitikimo iš tarpo mūsų draugų.

Pasilikusi Hilda atsiloszė kedėje ir mėginė skaitant dar kartą nukreipti mislis. Nuo szilumos beskaitant pradėjo jos akys merktis ir laikraštis iszkrito iš rankų ant žolės.

Staiga pajuto veržimą gerklių. Norėjo pasijudinti, bet neįstengė nei rankos pakelti. Ar mirtis czion užklupo ir vieną tikrai ant pievos? Dusavimą jautė vis tankesni ir visai nustojo jausmo ir atminties....

— Kur aš dabar atsiradau? Kas per vieni czion esanti? — užklausė ji szale savęs stovinczios nepažystamos ypatos.

— Yra tai dvasės negyvųjų, laukianczios auszros ir atidarymo dangaus vartų.

— Tai toji vieta, apie kurią skaicziau dar kudikiu budama; gerai, prisidėsiu ir aš prie to pulko ir sykiu su jeis eisiu į vidų.

Ausztant auszrai ir Hilda su pulku artinosi prie dangaus vartų, kuriuos sergėjo

angėlai. Daugelis iš pulko tapė įleisti į vidų, vienok didesnė dalis tapė sulaikyta, paszalinu kas zin kur. Galiausiai likosi tik viena Hilda su kita moteriszke, kurią Hilda iszpažino už Czesterienę ir traukėsi nuo jos tolyn. Czesterienė verkė, ir pamojimu rankos pasiszaukė ją angėlas, ir Hilda jos daugiau neregėjo ir dangaus vartai pradėjo vertiesi. Hilda priszoko isztiesusi rankas prie baltų sargų.

— Užmirszote mane.

— Czion nėra užmirszties — atsakė sargai.

— Tai dėlko neleidziate manęs į vidų?

— Tavo nuodėmės tavęs neleidžia.

— Mano nuodėmės! Mano nuodėmės! Kokios mano nuodėmės? Kokį prisakymą peržengiau? — klausė Hilda su jausmu savo nekaltybės.

— Penktąjį prisakymą „ne užmuszk“.

Nusištebėjusi ir pabugusi Hilda szoko atgal su piktumu. „Aš žmogzudė, kuri negaliu kęsti szaujant pauksztelį. Ne teisybė!“

— Teip tu esi žmogzudė — atsakė ruscziai angėlas. — Tu esi kaltesnė už tąją moteriszkę, nuo kurios traukeisi. Ji didziame piktume ir pagundinime užmuszė vien mirtinus kunus, bet tu savo iszdidumu, vyliumi, užmuszei nemirtinas dvasės. Argi tu mislyji, kad prisakymas neturi rubežių? Argi nepaisai, nors sakiny trumpas, bet turiny jo ilgas ir nenuėina praplaukimu žodžio ir tu jį esi peržengusi, tą vyriausį prisakymą „ne užmuszk“.

— Tik aš nieko neužmuszčiau — atsakė drebėdama Hilda.

— „Žiūrėk sztai czion“ — ir iszdidziai pramojo angėlas su ranka pro akis Hildai.

Teip. Ji atmena tą jauną veidą. Jis buvo jos pirmoji auka, kurį ji privylė, o pas-

kiaus iszjuokė. Jis laiko dėžę kaulelių drebanczioje rankoje ir ant tos dėžės riokso vienas žodis „Hilda“.

O kas tasai per girtuoklis, žiurintis į ją su krauju pasriuvusioms akimis? Jis kelia prie burnos stiklinę spiruto, ir ant tos stiklinės yra žodis „Hilda“.

— Ak aš nelaiminga, nemyliu sutuoktavių, nei jausmų, kuriais buvau užgauta vyro artume esant.

Krinta iš jos akių aszaros ir sutveria žodį „Hilda“.

Mato dar vieną veidą. Veidą praėjusio meto vyliionės. Iszblyszkes kaip giltinė, szale jo stovi szaudyklė su žodžiu „Hilda“.

Hilda puola į kojas angėlui graudziai verkdama.

— Teip, tikrai esu žmogzudė.

Jos paczios graudus verksmas iszbudino ją. Paszoko nuo kedės visa drebėdama; kaklo ryzselis buvo apšisukęs ant kedės virszaus vieno virbalo ir veržė kaklą.

Kitą dieną atėjus Jonui, prizadėjo už jo tekėti ir sutuoktavių žymę, bezzirdės — vyliokės, prispaudė savo lupomis. Vertė *Iietuvė*.

Isz visur.

Glasgove apšireiszkes maras; viena szejmyna iš tėvo, motinos ir dukters susidedanti, apsirgo ir tuojaus numirė. Susirgusių yra per 100, iš kurių 13 numirė jau teipgi.

Maskolija keta užginti iszvežimą javų į užrubežį dėlei neužderėjimo szį metą, kad neuztiktų vėl badas.

Vokietijos cieszorius nukako į Erfurtą ir kad jo anarchistai nenužudytu, policijantai nuėjo pas visus italus ir jų neiszleido iš gyvenimų, kol neiszvažiavo cieszorius atgal. Baimė turi dideles akis.

ATSKAITA DELEGATO

Įrengimui lietuviško skyriaus ant visa-
svietinės parodos Paryžiuje 1900 m.

Įėjimas

Nuo Parodos Komiteto Amerikoje:	fr. ct.
18 d. Sausio £ 20-7 4	512 —
16 d. Kovo	100 —
3 d. Balandžio	2565 —
14 d. Gegužio	1024 —
labu frankų	4201 —

Iszleidimas.

I Įrengimas grincijos

1 sienos	115 —
2 peczius, frontonas ir sustatymas	80 —
3 teplioriszki darbai prie grincijos	250 —
4 stalas grincizai	17,50
5 kartis lopsziui, abrozai	2,30—464,80

II Įrengimas grupos

tautiszkuose parėduose.

6 padarymas 6 manekinių ir jų aprėdymas	1200 —
7 fotografijos 2-jose porose apsteliuotos p. Z.	26,60
8 daiktai pripirkti prie kostiumų ir scenos	12—1238,60

III Vitrinos ir spintos

9 4 vitrinos zemos ant 2-jų didelių pastovų (N1, N2, N3, N4)	126 —
10 Vitrina dailos daiktams su stikliniais szonais ir virszum (N5)	70 —
11 vitrina ukininkystės daiktams (N6) (virszutinė dalis 40 fr., žemutinė — 60 fr.)	100 —
12 1 didelė spinta knygnui su stiklinėmis durimis ir vienu szonu (N7)	70 —
13 2 mažos spintos knygomis (N8 15 fr., N9-25 fr.)	40 —
14 priekabai, ramscizai ir prikalmas 2-jų mažųjų spintų	11—417—

IV Ekspoziciniai ir jų pargabenimas.

15 ekspoziciniai ir Suvalkų gub.	143 rub. 78 k. — 381 —
16 „ „ Kauno gub.	163,50
17 pargabenimas daiktų atėjusių isz Suv. gub. ir Prusų .	12,10
18 už knygas atsiųstas isz Amerikos primokėta (1-ą syk 7, 2-ą syk 9,55)	16,55
19 už atsiuntimą iszdružyto pypkio isz Londono	2,50
20 už 2 egz. žemlapio Maciejevskio	2 rub. 5,—580,65

V Sudavadyjimas lietuviškų rasztų ir kiti intrologatoriszki darbai.

21 įriszimas 153 knygų atsiųstų isz Amerikos	230,65
22 įriszimas bibliographijos Baltromaiczio	2,—
23 įspaudimas užvardyjamų ant storesniųjų atsiųstų isz Prusų knygų	5,80
24 maksztys „Lietuvai“, ir „Saulei“, pavyzdžiams	7,55
25 albumai audeklų ir juostų pavyž-	

džiams 6—
26 pamuszimas su audeklu žemlapio Maciejevskio 1,50—253,50

VI Kataliogasz Liet. rasztų prancuziszkoj kalboj

27 pataisymas vertimo kataliogo isz liet. į prancuziszką kalbą ir klasifikacija liet. rasztų pagal jų turinį	40 —
28 už atspaudimą 1000 egz. prancuziszko kataliogo	225—265—

VII Samdymas ir atlyginimas už pagelbą.

29 tapicieriui — dekoratoriui	25 —
30 pagelbininkui (mokėta po 6 fr. už dieną)	68 —
31 tarnams Trocadero	12,70
32 užžiurėtojams liet. parodos (2-m po 10 fr.)	20 —
33 darbininkams (pourboir)	3,50—129,20

VIII Yvairūs daiktai.

34 raudonas audeklas iszmuszimui sienų ir vitrinų	26,50
35 vynys, spilkos, vielos	5 —
36 klizai, kvarba, kartonai	6,80
37 kopėczaitės laikraszcziams	4—41,30—

IX Portretai ir fotografijos

38 7 portretai rasztininkų 24x30 (6 po 7 fr., 1—8 fr.)	50 —
39 2 portretai, didžių Liėtuvos kunigaikczių 30x40	20 —
40 padidinimas (24x30) 2 paveikslų artojų	7 —
41 rėmai portretams ir padėjimas jų po stiklu	48,50
42 už atmuzimą paveikslų nuo kliszių	7,70—133,20

X Padarymas mapų.

43 istoriszkos	24 —
44 ethnographiszkos	15 —
45 ekonomiszkos	12 —
46 laikraszczių mapos	13— 64 —
47 XI Žygiai dėl parodos reikalų Paryžiuje	81,50
48 XII Korespondencija (nuo 5. XI 99 iki 16 VII. 00)	57,70

XIII Iszleidimai delegato.

49 kelionė: (2-syk isz Londono į Paryžių 64,20, 2-syk isz Paryžiaus į Londoną 64,20)	128,40
50 užlaikymas kelionėje (4 d. po 3,50)	14 —
51 užlaikymas Paryžiuje nuo 24. I. iki 8. II ir nuo 17. II iki 17 VII rokuoju po 3,50 fr. už dieną	588 —
52 vieta	334,90—1065,40

visu labu iszėjo 4791,75

visu labu įėjo 4201—

Deficitas frankų 590,75

31 d. Liepos 1900 m. *Daumantas.*

P. S. Szi atskaita neapima visų parodos iszleidimu; tarp kitko czion nemėti yra iszleidimai padaryti dėlei parodos reikalų Prusų Lietuvoje, be to negalima buvo iksziol sulaukti atsakymo nuo tulų tautiecių, kurie dalyvavo pa-

rodos trusuose. Užbaigti galutinai visas pinigiszkas parodos rokundas galima bus tik pasibaigus parodai, juo kad daug daiktų yra skolinta (ypatingai isz Prusų Lietuvos) ir nežinia, ar visus daiktus galima bus gražinti nenupirkus jų arba neprimokėjus už jų sudevėjimą. Czion teipgi nepriskaityti yra pinigai iszleisti ant nuėmimo lietuviškos parodos paveikslų, nėra tie kasztai yra suriszi su iszleidimu albumo lietuviškos parodos, o to albumo dabar iszleisti negalima nės daug paveikslų paimta yra parodai.

Prie atskaitos pridedu kontraktus ir pakvitavojimus priėmusių nuo manės pinigų. Smulkios atskaitos neiszduodu, bet, jeigu butu reikalas, galėsiu duoti paaiszkinimus parodos Komitetui Amerikoje. *Daumantas.*

Atskaita parodos knyginykės.

Iszleidau:

1) Apdarymas knygų su mk. pf. lotyniszkomis litaromis	68,05
2) Nupirkimas*) dalies knygų su gotiszkomis litaromis, jų apdarymas, ir žygiai dėl jų	58,73
3) Nusiuontimas daiktų į Paryžių	59,61
4) Nutraukimas paveikslų figuroms daryti	23,50
5) Atspaudimas katalogo knygų su gotiszkomis litaromis	20,00
6) Siuntinėjimas smulkesnių daiktų	20,88
7) Korespondencijos	13,46
8) Žygiai	5,10
9) Smulkus iszdavimai	6,60

labu markių 275,93; frankų 344,90

Priėmiau:

1) Nuo parodos Komiteto isz Amerikos	49,68 Mk.
2) Aukų isz Prusų Lietuvos	9,05 „

labu 58,73 „

Kitus pinigus (275,93 mk.58,—73mk.) 217,20 mk. priėmiau nuo parodos kasieriaus p. Zauniaus.

Rokaicziai 17 d. Rugsjuczio 1900 m.

M. Zaunūtė.

*) Nupirkta už 17,93 Mk.

LATVIU TAUTA,

KITAKART IR ŠIADIEN.

P A R A S Ē

JONAS SLIUPAS, M. D.

(Tāsa)

Nors Kuršo ir Vidziamio valdymierai pritarē jo projektams, tačias išējo ilgokas laikas, iki jie tapo praktiskai įvesdinti. Maskolijoje buvo 4 jurinės mokslainės, bet įrengtos ant kitokių pamatų, negu patarē Valdemaras: ten buvo augšti keliametiniai teorētiski kursai! Mokintojai anose ir jų draugai su visomis keturiomis šoko tvirtinti, kad Maskolijai naujos mokslainės nederinčios: ar jie neišmanē svarumo žiamionims jurinių mokslainių, ar gal bijojosi netekti vietos patys ir pašalpos nuo valdzios — juk Kronštado jurinė mokslainė viena gaudavo 15,000 rublių ant metų! Tad Valdemaras pakvietē Vidziamio jureivius ir jurmalninkus, tegul patys ant savo rankos įsteigia jurines mokslaines pagal jo užmanytą planą; aukos pradējo plaukti, ir susidējo į 600 rublių, ir 23 d. lapkričio 1864 m. žiamionys atvērē Ainašuose privatišką mokslainę, be jokios nuo valstijos pagalbos. Nuo tos dienos Baltijos jureivystėje prasidējo naujas laikmetis: tapē padētas pamatas dēl įstatymų ateinančioms jurinėms mokslainėms ir pamatas mūsų tolivei laivininkystei. Pradētas darbas gerai sekēsi. Ant laimēs gautas buvo ištikimas mokytojas, kurs žiemos laike čakliai mokino, o vasaros mete, pats paveizdą duodamas, buvo vadovu tulo jurmalninko pakraštiniio laivo į užrubežinius uostus. Mat seni vyrai ējo į mokslainę mokytiesi, idant galētu saviems laivams vadauti. Tarp jurmalninkų radosi didelis krutumas ir spendimasi prie toliveis laivininkystēs. Laivininkai pamatē, kad namie auga ištikimi laivų vadai, ēmē statyti toliveivius laivus ir jų pasitikėjimas nebuvo užviltas. Latvių sunus parodē, kad jie yra arti užsitikėjimo ir kad, įgyjē mokslą, jie įsteigia vadauti laivams po tolimas plačias mares ir parvežti namon „auksą purais”.

Ainašių jurinė mokslainė parodē, kad Valdemaro sistema yra derinti, ir su jos pagalba jis apgalējo savo priešgynas; 27 d. jaunio 1867 m. vyriausybē patvirtino jurinių mokslainių įstatymus pagal Valdemaro sistemą. Rods su tuomi užbaigē gyvenimą brangios jurinės mokslainės Chersone ir veikia potam Kronštadte. Dabar Valdemaras kreipēsi prie valdzių gubernijų, idant gelbētu steigti jureivystēs mokslainės. Įpačiai Kurše, nuo 1869 m. gubernatorius Lilienfeld nerimo, iki Kurše sutapē atvertos jurinės mokslainės. Mokslainės tapo įrengtos dēl žiamionių, ir čion išaugo jurmalnių laivininkai ir laivai. Neveltuo mūsų laivininkai Valdemarą apšaukē „mūsų laivininkystēs tėvu”. Nuo 1867 m. apsigyvenēs Moskvoje, jis tapē valdzios siūstas apkelti kelissyk pietinę Maskoliją ir jos šiaurēs pakraščius, taip gi Svediją, Norvėgiją, Angliją, Daniją, Ulandijos ir Vokietijos jurmales. Per Valdemaro darbštumą, 1872 m. tapē įsteigta Moskvoje draugystē dēl glamonejimo jureivystēs, kuri vėliaus įgyjo šakas ir bendrus visose jurmalēs. Draugystē buvo tarpininku tarp jureivių ir valdzios. Jos uždavimu yra glamonėti jureivystē ir rupintēsi apie jurines mokslaines, ir tam uždavimui ji su

pasekme yra pasidaravusi: ji prašalino tulas paines nuo jureivių, išleidē mokslainėms derinčias knygas, ir 2 syk atlaikē seimą mokytojų prie jurinių mokslainių iš visų Maskolijos jurmalnių, kur apsprendē tulus jureivystēs klausimus. Apart to, Valdemaras stengēsi įsteigti laivininkystēs draugystes, kurios neštu pelną nevien jurmalninkams, bet visiems Baltijos gyventojams. Jis ragino Latvius ir Įgaunius dētiesi į kruvą laivininkystēs dalykuose jau nuo 1878 m. Ir taip tapē įsteigtos. Draugystēs Linda, Austrā ir k. Jeigu draugystēs nevisur sekēsi, tam kalta ta aplinkybē, kad mūsų žiamionys nepratē yra dar vartoti didelius kapitulus ir nemoka tinkamai apglėbti platų darbo lauką. Prieg tam pirkliai nepažinojo Latvių jureivius, ir žinoma Latviams tekdavo prastesni tavo-rai vežioti negu svetimžiamiams. Pradžia Latviams buvo sunki. Sudejē keletą šimtų rublių, jie ēmēsi pirkti medį ir statyti laivus. Neretai už skolytus piningus jie įrengē laivų takelazą. Į tulą laiką dvimastis laivas užēmē vietą vienmastinio, ir jis brangiaus parējo. Tačias ir tame gelbėjosi Latviai, skolindamiesi piningus, pagal įgalėjimą. Galiaus ir trimastinius toliveivius laivus Latviai įsitaisē ne be vargo ir skurdo. Tokiu budu šiadien Latviai yra įgyjē lygias tiesas su kitų jureivių tautomis, kas prie šiadykščių lenktynių nebuvo lengvu pasiekti. Šiadien jie moka pasistatyti geresnius ir stipresnius laivus negu seniaus, ir tas pamazino mokestis už laivų apsergėjimą ir palengvino gavimą frachto. Tačias pelnas laivų šiadien mažesnis yra negu buvo 30 metų atgal: mat patys laivai brangiaus kaštuoja, geležis ir medis Baltijoje pabrango. Seniaus laivas pelnydavo nuo 60–80% savo vertybēs, šiadien-gi turi pasikakinti su 30%. Laivų statyme pastarame laike daro dideles lenktynes Anglija ir Amerika, įpatingai statyme garlaivių. Nežiurint į visas kliutis bėgyje 25 metų mūsų jurmalninkai įgyjo į 250 toliveivių laivų, kurių vertę galime drąsiai sprēsti ant 2½ milijonų rublių: tai yra pelnas Latvių ir Įgaunių jureivių bėgyje 25 metų! O juk apart laivų, daugelis jureivių įsitaisē yra ar nusipirkę už pelnytą naudą namus, ir turi žmonišką gyvenimą.

Kas tēmytina yra, tai ta aplinkybē, kad Įgauniai, kurie pajurinėje laivininkystėje buvo pralenkē Latvius, yra atsilikē šiadien toli užpakalyje Latvių toliveivėje laivininkystėje: ten vėliaus radosi jurinės mokslainės, ten mažiaus yra girių ir gal but patys jureiviai nērą tiek veiklus, kaip Latviai. Tarp Latvių tolkeleivystē prasidējo Vidziamyje anksčiaus (tarp 1865 ir 70 m.) negu Kurše (tarp 1870–75 m.). Mat Vidziamiečiai buvo labiaus prasilavinę pajurinėje laivininkystėje ir ten anksčiaus tapē atverta Ainašių jurinė mokslainė. Vidziamiečiams su trimastiniais laivais keliaujant, Kuršininkai dar ēmēsi statyti dvimastinius, ir tik vėliaus jie griebēsi už trimastinių laivų. Apie 1890 m. pirmąsyk Dauguvoje supavo-i Vidziamiečių keturmastinis laivas (156 pėdų ilgio), ko Ryga nuo savo žiamionių nēkados pirm to nebuvo susilaukusi. Ir veikiai Kuršininkai Ventpylėje pasistatē, rods mažesni, taip-gi keturmastinį laivą. Po valei Kuršininkai ēmē pralenkti Vidziamiečius. Iš laivų surašo 1893 m. matome, kad sulyg 1875 m. Vidziamyje budavo daugiaus laivų statoma negu Kurše, nuo 1875 iki 85 m. Vidziamis ir Kuršas statē laivus vienokiamedaugyje, bet nuo 1885 m. Kurše buvo jau daugiaus statoma. Nuo 1883–93 m. buvo Kurše statytų 63 laivai, 15,000 lastų dideli, o Vidziamyje 52 laivai, 14,000 lastų dideli. Tai-gi

1892 m. sulyg 1893 m. liepos mėnesio po didžiamarius vazinėjosi 11 Kuršininkų laivų ir 8 laivai Vidžiamiečių. Tokiu budu Kuršas ima viršų! Laivus šiadien Latviai statosi iš ažuolo ar pušies. Todėl pajuriuose ažuolų jau beveik su visu nesiranda. Kurše reikia ažuolą į pajurį vežti 20–30 viorstų, o ir medis pabrango! Šiadien tarp jurmálninkų randasi meisteriai, kurie moka statyti gerus ir drutus laivus.

Baltijos jurines mokslaines.

Žinios, kokias buvo įgyję pirmieji laivininkai, perėjo ant jų ainių, ir dauginosi per naujus prityrimus. Radosi įrankiai, palengvinanti keliavimą ant jurių, beje kompas rodo kelią, su sonda mieruoja jurių gilumą ir luoga rodo, kaip greitai plaukia laivas ir kaip toli jis yra nukeliavęs. Tuos įrankius jureiviai ėmė panaudoti jau 15-tame šimtmetyje. Vėliaus tiktai ėmė prigyvenimu moksliskai apdirbinėti ir štai, šalymais praktikos išaugo jureivystės théorija: ištyrė jures, parengė jurines mapas ir pažymėjo ant tujų jurių gilmes ir seklumas, jurių sroves ir t.t. Išsitobulino laivstatystos mokslas, pasiplatino žinios, kaip su aprokavimais ir naujais prietaisais galima užsilaikyti ant tam tikro kelio, pasipažino arčiau su magnasinės adatos įpatybėmis, su oru ir žvaigždėmis. Toliaus išleisti tapė įstatymai, kurius jureiviai turėjo žinoti dėl apsiėjimo ant jurių ir uostuose. Žinoma jurė pati yra ir pasilieka pirmąja mokslaine dėl jureivių, bet visas théorētiskas žinias įgyti ant vienu jurių yra sunku, ir todėl jurinė mokslaine turi papildyti pamokymais jureivio praktiskas žinias, įpatingai tam leidžiantiesi ant tolimų kelionių.

Tai-gi jurinės mokslainės užduote turi buti jureiviams bei jurmálninkams pagelbėti, kad jie išaugtu ant tikrų jureivių; tai nėra pavidagogiskos, bet pramonės mokslainės. Pirmiausiai jos atsivėrė ten, kur jurmálninkai patys jautė jų reikalingumą: taip Vakarinié Europoje jurinės mokslainės gelbėjo laivininkystei užvešėti. Baltijoje ir Maskolijoje per triusą Valdemaro jurinės mokslainės tapė atvertos vietose, kur jurmálninkai jų reikalingumo nejautė, nesusipažinę budami su tolkeleivyste: tos mokslainės jureivius paskudrino ir parengė ant tolkeleivystės.

Vokietije jau 17-tame šimtmetyje tuli vyrai parengė jureiviams mokslą apie laivininkystę: tuli laivų kapitonai, žiemos mete, surinkę aplink savę jaunos jureivius, mokino reikalingiausių dalykų ant jures. Tiktai 1749 m. valdzia įsteigė Hamburge ant savo kašto pirmą viešą jurinę mokslainę. 1827 m. išėjo įsakymai apie egzamenus, be kurių nei vienas negalėjo buti kapitonu ar styrininku ant Hamburgo laivų. Prusijoje tiejie prisakymai tapė daug vėliaus įvesdinti. Šiadien Vokietijoje mokytoju jurinėse mokslainėse gali buti tiktai jureivis, kurs užsiėmęs buvo jureivyste praktiskai ir prieg tam yra išdavęs reikalingus egzamenus; prie styrininko ar kapitono egzamenų prileidžia tiktai tokius, kurie ant žėglinių ar karės laivų per tulą laiką yra keliavę kaipo matrozai. Jurinės mokslainės yra po globa pirklybos ministerijos.

Anglijoje jurinės mokslainės yra iš didesnės dalies privatiškomis įrėdnėmis ir valdzia mažai maišosi į anų darbus, ir jureiviai ten yra valni. Jurinės mokslainės ten įsteigtos tapė jau seniai, ir lenktynės jų tarpe pakylėjo jas gana augštai. Valdzia tiktai 1854 m. išdavė įstatymus apie egzaminuotus vadus laivų. Dabar ten randasi egzaminacijos komisijos.

Ekzaženai turi praktiską pobudį: mažiaus ten matematikos žinių reikalauja nuo vadų laivo negu Vokietijoje. Gerai-gi reikia žinoti pirklybos įstatymus, ant kiek tiejie rišasi su laivininkyste. Kožnas aut ekzaženo stojantis turi buti paskirtą laiką keliavęs ant jurių. Taip pat praktiskos ir jurmálnės žiamionių stovenei primieruotos yra ar jurinės mokslainės Svedijoje, Norvėgijoje ir Danijoje. Norvėgijoje gali jureivis, pabaigęs tautos mokslainę, prisirengti ant tolkeliaujančio styrininko ekzaženuų bėgyje vienos žiemos. Danijoje, apart viešų jurinių mokslainių, randasi dar Kopenhagene mokslainė su augštesniu mokslų kursu, kur jureiviai gali papildyti savo žinias, įgytas jurinėse mokslainėse.

Maskolijoje pirma 1867 m. buvo prie Juodųjų marių viena jurinė mokslainė, prie Siaurinių marių dvi, visos tris įsteigtos tarp 1840–43 m., be to dar buvo viena Kronštadte (1828 m.) ir dvi Baltijoje. Tos visos buvo įtaisytos pagal Vakarinės Europos augštesnes jurines mokslaines su plačiais théorētiskais mokslais, ir tarnavo gangreit visatinam apsišvietimui, negu laivininkystės glamonėjimui. Todėl jų pasekmė buvo menka, ir tos mokslainės neįstengdavo parengti net vadų ne daugeliui laivų, kurie prigulėjo miesčionims, ir laivų savininkai turėjo priiminėti svetimžiamius už laivų vadus. Mokslainėse mokinosi daugiausiai augštesnės luomos žmonės. Praktiskesnės rods buvo jurinės mokslainės Rygoje (1805 m.), ir Liepojuje (1843 m.), bet ir tos dėl žiamionių buvo sunkiai prieinamos dėl mokslo išguldomo vokiškoje kalboje, jas daugiaus lankė miesčionys negu Latviai.

Dėl Latvių jureivių pagamino tinkamas jurines mokslaines triusas Valdemaro, kurs, apsipažinęs su Vakarinié Europos jurmálniais ir jurinėmis mokslainėmis, mokėjo pritaikinti mokslą prie Latvių jureivių reikalų. Jurinių mokslainių įstatymai tapė patvirtinti per valdzia 27 d. jaunio 1867 m. Jurinės mokslaines gali steigti jurmálnės pagastai ar kitos draugystės, jeigu randa tai reikalingu. Sulyg 1881 m. jurinės mokslainės stovėjo po globa finansų ir apšvietos minystrų; norint atverti jurinę mokslainę, reikėjo per vietinį gubernatorių kreiptiesi prie tųdviejų minystrų, prašant pavelenės. Nuo 1881 m. jurinės mokslainės perėjo povisam į globą minystro apšvietos dalykų. Pagastai paprastai šelpia jurines mokslaines, bet didžiausią dalį pagelbos anos gauna nuo valdzios. Dabar Latvių jurinės mokslainės gauna nuo valdzios 1000 iki 3000 rubl. per metus. Pagastas išrenka mokslainės komisiją, kuri peržiuri mokslainės kuštomą ir nekuštomą mantą. Už mokslainės lietas ir inventarą atsako vyriausias mokytojas. Mokytinius ir jų mokslą peržiuri inspektoriai. Palei mokslą, jurines mokslaines dalina į 3 skyrius: žiamesnysis skyrius dėl pajurinių styrininkų, antrasai dėl pajurinių kapitonų ar tolkeliaujančių styrininkų, ir trečias, augštesnis — dėl tolkeliaujančių kapitonų (škyperių). Mokytojai pirmojo skyriaus turi tiesas mokytojų aprinkinių mokslainių, o antrojo bei trečiojo skyriaus mokytojai — tiesas mokytojų vidutinių mokslo įrėdinių. Taip tad Ainašių, Mangalių, Ventpylės ir Liepojaus jurinių mokslainių mokytojai turi tokias pat tiesas, kaip gymnazijų mokytojai. Kožnoj mokslainėje esti mažiausiai du mokytoju, vienas dėl praktiskų mokslų, kitas dėl théorētiskųjų. Į jurinę mokslainę gali įstoti žmonės visų luomų ir jeib kokio

(Toliaus bus.)

Saksonijai ir Turingijai le dai sunaikino daugybę javų; ant žemės prikrito per 4 colius storio ledų, kiauszinio didumo.

Popiežius suteikė amerikoniškam arcivyskupui Ireladui kardinolo titulą, kad tasai su Amerikos katalikais nesutvertu kitos hierarkijos.

Anglijai kalnakasių straiakas pasibaigė su nauda dėl straiakierių. Kompanijos išpildė jų reikalavimus ir 50,000 kalnakasių pradėjo vėl dirbti.

Czenstakave per žolinę (15 Ruggjucio) sudegė būnyczios boksztas. Susirinkus ant atlaidų daugybei žmonių iš vakaro 10 val. iš boksztos, kaip darydavo kas metas, pradėjo laidyti bengaliską ugnį ir viena rakieta nupuolė degdama į tarpą balkių nuo kurios atsirado ugnis ir visa medinė boksztos dalis iš virszaus sudegė. 8 ugnagesiai ir keliolika žmonių griuvantis boksztas užmūšė. Po 12 val. nakezia kunigai laikė miszias o žmonės kryžium sugulę medė Panelės szv. pagalbos.

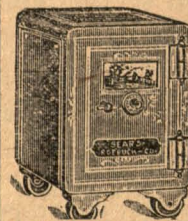
Italijai, mieste Genna, užsudegė dokai ir sudegė 250 pakų medvilnės.

Vokietijai, mieste Solingen, tarp kareivių išsiplatino socializmas. Valdžia iš nežinių nakezia visus kareivius iszkretė, bet ar ką rado ar ne, neapgarsino, tiktai atėmė daugelį gromatų nuo kareivių. Toki apsiereiskimai valdzioms yra baisiausi.

Ant rubežiaus tarp Galicijos ir Czekijos ekspliodavojo vienas kanuolės szuvis, kur 4 kareiviai užmūszti tapo o 18 sunkiai suzeistų.

Vokietijai yra didelė stoka anglių ir dėlto valdzia net ant dviejų metų numetė muitą nuo atgabenamų anglių iš kitur.

Czenstakave, Petras Czerbinski's platino socialistiską propagandą tarp darbininkų ir ji susekė Juozas Scaansenberg, tur but vokiety, prigulintis prie slaptos policijos, kuri nežinia kas nudurė pas teatrą 7 val. vakare. Sielcuose, Petrakovo gub. vėl nudurė Mozurą, kuris policijai išdavė slapybes revoliucioniskos partijos. Maskolijai esanti susitvėrusi partija, kurios mieriu yra nubausti myriūvisus judoszius, kurie išduos policijai socialistus ir revoliucionierius. Varszavos gub. Imeretinskis suaresztavo jo daugelį žmonių ir nužvelgtus pastatė po kariszku sudu.

ONLY \$5.00

SEND US \$5.00 as a guarantee of good faith and we will send you any fire proof safe by freight, C. O. D., subject to examination. You can examine it at your freight depot and if you find it the equal of any fire proof combination lock iron and steel safe made and about one-third the price charged by others for the same size and grade, pay your freight agent our special factory price and freight charges, less the \$5.00 sent with order; otherwise return it at our expense and we will return your \$5.00. 100-lb. combination lock safes for the home, \$6.95; 300-lb. office and store safes, \$11.95; 500 lbs., \$17.95; 700 lbs., \$21.95; 1000 lbs., \$28.50; 1250 lbs., \$33.50; very large double outside and double inside door safes for large business, factory, jewelry or bank, 50 inches high, 2400 lbs., \$63.75; 63 inches high, 3000 lbs., \$80.75. Freight averages 25 cents per 100 lbs. for 500 miles for 1000 miles, 40 cents. WRITE FOR FREE SAFE CATALOGUE and special liberal C. O. D. offer. SEARS, ROEBUCK & CO. Chicago.

Vienatine Lietuviszka KARCZEMA,

užlaikau geriausią Alų, duodu didelius stiklus, turiu visokio Vyno, ir seniausio sznapso, Avanos Cigaru, užkaudis prie alaus kasdiena dovanai. Nedelioms nuo 12 nakezia atidarau, dėl moterių įėjimas ant antro floro, kiekvienam duodu visokią rodą.

L. Friedman

Cor. 4 str. & Catharine str.
PHILADELPHIA, PA.

„Vienybes“ redakcijai gaudamos szios knygos:

Dzukiszkos dainos	75 c.
Tvanas, H. Sienkevicziaus	80 c.
Rankvedis senoviszkos istorijos I ir II knyga po	40 c.
Lietuviszkas Albumas su istoriskomis vietomis	50 c.
Katalikų būnyczia ir mokslas	15 c.
Antanukas, apysaka	15 c.
Deivoniszkių kryžius	10 c.
Ar socialistas gali buti kataliku?	10 c.
Kelionė grovo Kyburgo	15 c.

for acceptable ideas. State if patented. THE PATENT RECORD, Baltimore, Md.

Žemlapis (mapa)

Lietuviszškai-Latviszko krasztos, iszleistas inzinieriaus A. Maciejausko, lietuviszkoje-kalboje, atspaustas lietuviszkomis literoms, didumas 29×31 col. gaunamas „Vienybės Lietuvininkų“ redakcijai, su prisiuntimu už 65 ct.

Pajieszkėjimai.

Pajieszkau savo vyro Vinco Liubino. Lapkriczio mėn. bus du metai jau kaip iszvažiavo isz Wilkes-Barre, Pa. į Buffalo, N. Y., isz kur gavau kelis laiszkus, o dabar bus veik metas, kaip jokios žinios nuo jo negaunu ir nežinau ar jis bent gyvas yra. Jeigu kas isz tautiecių apie Vincą Liubiną žinotu, arba jis pats, teiksis suteikti mą žinią ant szito adreso:

Marcelė Liubinienė
9 Horkins Lane
Wilkes-Barre, Pa.

GYVASTIES GYDUOLE! iszrasta pirm dviejų metų Europoje — iszgydė tūkstančius žmonių. Paregabenta Amerikon per gydymo instituciją INTERNATIONAL CLINIC. Gydo:

REUMATIZMA: art etizma, skaudėjimus kryžiuje ir strėnoce, krutinėje, silpnumą kojų ir tt.
SKILVIO LIGAS: netrovėjimą, stoką smoko, skaudėjimą po krutine ir zemlaus, užkietėjimą vidurių ir tt.

NERISZKAS LIGAS: snudimą dalinį paralyžių, epilepsiją (szokis szv. Vito), galvos skaudėjimą ir tt.

KRUTINĖS LIGAS: atskėvėpimą, gerklę, uždusimą, kosulį, plautį pradžia džiovos ir tt.

KEPENŲ LIGAS: dieginius geltige, melancholiją, hemoroidus, nenorą dirbti ir tt.

GUMBO LIGAS: sustojimą andrapanių, sopulingą mėnesinės tekėjimą, skaudėjimą apatinės dalies kryžiaus, tekėjimus ir tt.

INESTŲ LIGAS: puslės, szlapumo kanalų ir tt.

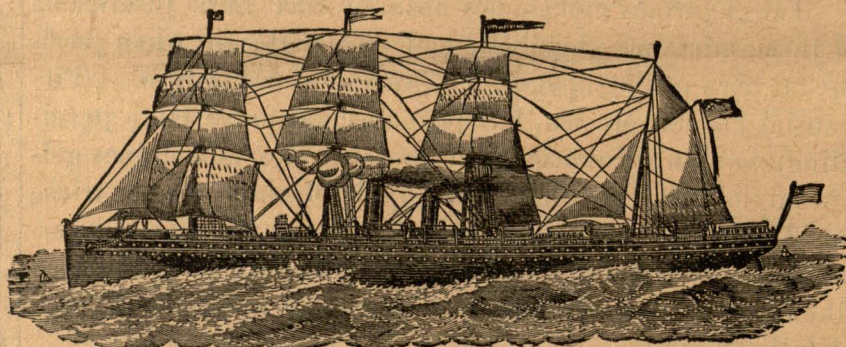
ODOS LIGAS: iszmėtymus, dedervines, niežus.

Gyvasties gyduoles czystija krauja.

Jeigu kentį, pamėgink tik vieną plėczką GYVASTIES GYDUOLIŲ o busi dėkingas. Plėczka kasztuoja \$1.00 (vieną dolerį). Užpraszymal tuojaus iszsiuncziam 1 Express. Pinigus prisiunsti apsergėtame laiszke arba per Money Order ant

adreso: International Clinic,
8361 Superior Ave. Station
S. Chicago, Ill.

Cerbtini Tautiecziai!

Turiu už garbę praneszti visiems lietuviams, jog apsiėmiau agentyste ant labai gerų linijų. Taigi parduodu Laivakortes ir siuncziu pinigus į visas dalis svieto. Užtikrinau jog su, nuo manęs pirktoms laivakortėms pervaziuosit didmarį per 8-9 dienas. Nusiuozziu pinigus į Lietuvą ir į kitus krasztus pasaulės, labai greitai.

Prie to apsaugoju naminius rakandus (furniture) nuo ugnies (fire-insurance). Turiu labai czystą ir puikią užeigą dėl svetelių, užlaikau vyną alų, degtinę ir kitokius gėrymus, kurie žinau patiks dėl lietuvių ir nei prabaszczius nepaniekytų. Su guodone Kazimieras Baltrukonis.

Adrisuokit sziteip: **CHAS V. BOLTH,**
686 North Rivers Side str. WATERBURY, CONN.

TAMAS PAUKSZTIS

Parduoda Laivakortes

ant visokių kelių (linijų) jūremis kuomi pigiausiai ir ant drucziausių bei greicziausių laivų. Pinigus persiunczia į visas dalis svieto. Kad pinigai neprapultų ir greitai nueitų į tėvynę, tai siuskite per **TAMA PAUKSZTI**

123 N. Main str. PITTSTON, PA.

Teipogi T. Pauksztis užlaiko didelį sztorą visokių valgomų daigtų, dideliu pasirinkime czeverykų, marszkinių ir tt,

M. ROSENBAUM

Geriausė dėl Lietuvių Agentura ant visos

Philadelphios.

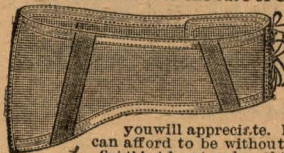
Pardūdam LAIVAKORTES ir TIKIETUS GELŽKELIŲ ir visas dalis svieto, ir ant visokių linijų. Turim susineszimus kiekvienoj' dalyje svieto ir siuncziam pinigūs greitai ir pigei.

Susisznekam visokiose kalbose. Pinigūs priimam ban kon ir iszmainom. Visame dūdam prieteliszką rodą.

Musų Offisas 609 South Third str., PHILADELPHIA, PA.

OUR \$1.50 ANTI FAT BELT

For \$1.50 we furnish the celebrated BROWN'S ABDOMINAL BELT for the cure of CORPULENCY. Corpulent people who wear the Brown's Abdominal Belt run no risk of Navel Rupture or Umbilical Hernia; you get a comfort and ease of action you will appreciate. No corpulent person can afford to be without this belt. Cut this Ad. out and send to us with \$1.50 and 10 cents extra for postage, state height, weight, age and number inches around the body, largest part, and we will send the belt to you by mail postpaid, with the understanding that if it is not perfectly satisfactory and equal to belts that retail at \$3.00 and upwards you can return it at our expense. Write for free Belt and Truss Catalogue. SEARS, ROEBUCK & CO., CHICAGO

ZINGEIDU IR AKIVA DEL SVIETO.

Tikrai pirmutinė vienatinė gydykla ant uždininim plaukų ant praplikusių galvų, slinkimą plaukų į trumpą laiką sudrutina yra duota užtikrinama (gvarancije). Kožas užsiganėdinę kur jau tukstancziam ypātų profesu Brundza suteikė puikius szvelnius ir tankius plaukus, ką tai laimėgi pe laikraszczius ir laiszkus iszreiszk szirdingai padėkavones. Vieta ofisu yra 145 GRAND ST. ir 996 BROADWAY Brooklyn. Norinti gautie visą roisu informaciję per laiszkus adresavokit sziteip:

J. M. BRUNDTZA CO.
Box 2361, NEW YORK, N.Y.

50 YEARS' EXPERIENCE PATENTS

TRADE MARKS
DESIGNS
COPYRIGHTS & C.

Anyone sending a sketch and description may quickly ascertain our opinion free whether an invention is probably patentable. Communications strictly confidential. Handbook on Patents sent free. Oldest agency for securing patents. Patents taken through Munn & Co. receive special notice, without charge, in the

Scientific American.

A handsomely illustrated weekly. Largest circulation of any scientific journal. Terms, \$3 a year; four months, \$1. Sold by all newsdealers. MUNN & Co. 361 Broadway, New York
Branch Office, 625 F St., Washington, D. C.

Didele krautuve IR KARZIAMA

Kas nori gero tavco gauti ir skanaus gėrymo ragaut, tegul atsilanko pas Joną Żukaucką Plymouth, Pa.

HOTELIS arba geriausia

užeiga dėl darbininkų ar sziaip žmonių. Kurie norite szj bei tą dasižinoti ir szalto aluezio Taurę iszsigerti vyno ir visokių arielkų, ar cigarelj skanų užirukyti, atekite pas:

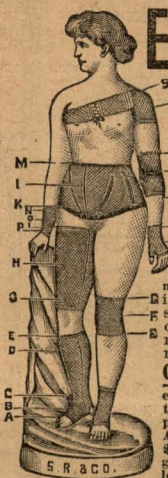
Antaną Kalinaucką

18 N Hancock st. WILKES-BARRE

ELASTIC GOODS AT HALF PRICE.

If you want us to make to your MEASURE and ORDER ELASTIC GOODS for the RELIEF AND CURE OF VARICOSE VEINS, WEAK, SWOLLEN OR ULCERATED LIMBS, CORPULENCY, ABDOMINAL WEAKNESS OR TUMOR, state your height, weight and age, state number of inches around body or limb at each letter shown in cut and send to us with our SPECIAL PRICE. We will make the goods to order from the very finest fresh rubber elastic material, guarantee a perfect fit and if you do not find it perfectly satisfactory and equal to goods others get double the price for return at our expense and we will refund your money.

OUR SPECIAL PRICE for all fine silk elastic thigh stocking, A to I, \$7.50; thigh legging, C to I, \$6.00; thigh piece, G to I, \$2.50; knee stocking, A to G, \$5.00; knee legging, C to G, \$4.00; knee cap, E to G, \$2.00; garter stocking, A to E, \$3.00; garter legging, C to E, \$2.00; anklet, A to C, \$2.00; abdominal belt, K to M, \$10.00. COTTON ELASTIC GOODS, ONE-THIRD LESS. Special Covered Elastic Abdominal Supporter, made of soft lisle thread, interwoven with protected rubber thread, 8 inches wide, \$2.00; 10 inches, \$2.25; 12 inches, \$2.50. Write for Surgery Catalogue. SEARS, ROEBUCK & CO., (Inc.), CHICAGO, ILL.

Neskaityk!

Hallo! kur eini?

— Einu pas Jankauską iszsigert, nes jis užlaiko gardziausią Alų, Vyną ir Degtinę visam Waterburyje.

— Na, kad teip, tai eisiu ir asz, nes asz to pirmiaus nežinojau.

— Tokius gėrymus, kokius jis užlaiko, geria Lietuviai, ponai, karaliai, kunigai, ubagai ir szejp „dzel-tamonai“.

— Pas jį Cigarų laivas atplaukia kas mėnesis net isz Kubos.

Nepamirszkite adreso.

J. A. Jankauskas

768 Bank str. Waterbury, Conn.

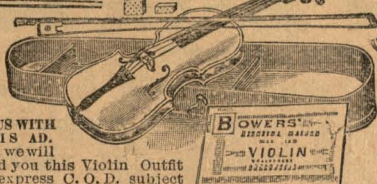
LIETUVISZKAS KRIAUCZIUS Kaz. Miliszauskas

236 E. Market str. Wilkes-Barre, Pa. Siuva puikiausiai visokius siutus pagal naujausią madą, duoda druta ir gerą materiją ir už pigei prekę.

Teiposgi senus ant naujū perdirba.

Visi pas savo Tautietį.

SEND 50 CENTS

TO US WITH THIS AD. and we will send you this Violin Outfit by express O. O. D. subject to examination. This violin is a genuine Stradivarius model, made of old wood, curly maple back and sides, top of seasoned pine, specially selected for violins, edges inlaid with purfling, best quality ebony finished trimmings. THIS IS A REGULAR \$3.00 VIOLIN, beautifully finished, highly polished, with splendid tone quality. Complete with a genuine Brazil wood Tourte model bow, 1 extra set of strings, a neat, well made violin case, large piece of rosin, and one of the best common sense instruction books published. YOU CAN EXAMINE IT at your express office, and if found exactly as represented and the greatest bargain you ever saw or heard of, pay the express agent \$3.75 less the 50 cent deposit, or \$3.25 and express charges, and the outfit is yours. SPECIAL PREMIUM OFFER. With every order accompanied by cash in full we will give one lettered fingerboard chart, which can be adjusted to any violin without changing the instrument and will prove a valuable guide to beginners, and we will also allow the instrument to be returned after 7 days' trial if not found entirely satisfactory in every respect. Satisfaction guaranteed or money refunded in full. Address, SEARS, ROEBUCK & CO. (Inc.) Chicago. (SEARS, ROEBUCK & CO. are thoroughly reliable. --Editor.)

Nesiusk piningu.

Daug žmonių serga ant poliucijos kuri pasirodo laike miego arba prie nusiszlapiuimo, ir jeigu isz tos nesi-gydys, ji neapleis žmogų kankinusi. Žmonės turinti tą ligą kenzcia nemigą, galvos skaudėjimą, pilvo užkietėjimą arba netravinimą, nervisz-kumą, vidurių ir rugaros skaudėjimą ir apsilypnėjimą lytiszku kuno dalių. Jeigu tokiūse atsitikimūse reikalauji pagalbos, nesiusk piningu, bet raszysk pas mane įdėdamas marķę, o asz atsiūsiu tau apraszymą, isz kurio tikrai iszsigydysi. Adrisūk:

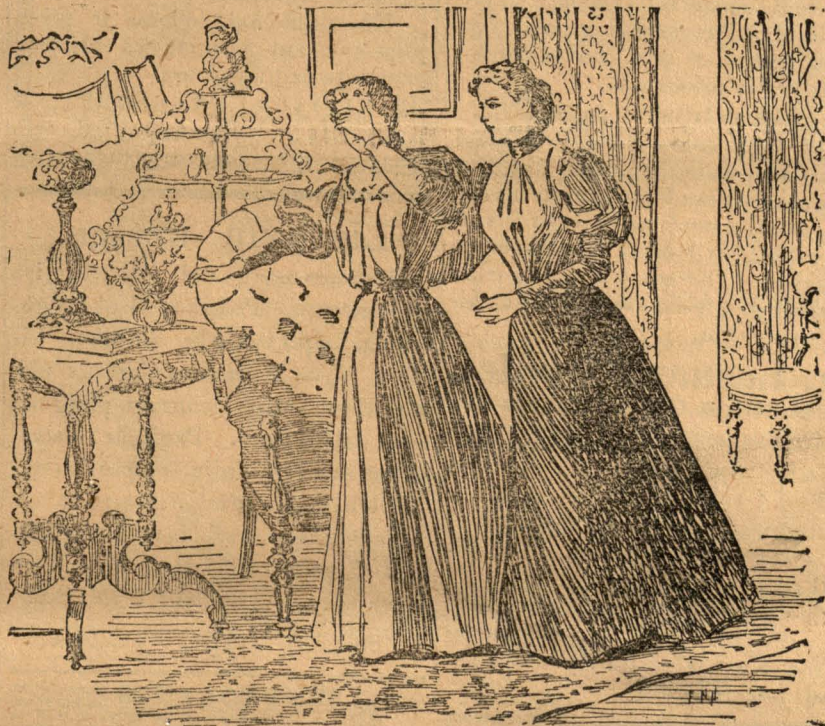
John Wasel.

Bow 443, Iron Mountain, V. Mich.

Visokias knygas,

lietuviszkas, taip drasiszkas kaipu ir moksliszkas, taipgi ir laikraszczius; kaipu tai: „Varpa“, „Ukininką“ ir „Tėvynės Sargą“, visus tris kartu imant ant 1900 m. gaunama už \$3 dol. Katalogą knygu ir laikraszczius ant pažiures puzisuncziu dovana. Užprasztant knygas arba laikraszczius, reikia sykiu ir piningus prisiusti.

Jurgis Lapinas
Tilžėje — Tilsit
Ostpr. Germany.

SHE WAS BLIND.

A blindness comes to me now and then. I have it now. It is queer—I can see your eyes but not your nose. I can't read because some of the letters are blurred; dark spots cover them; it is very uncomfortable.

I know all about it; it's DYSPEPSIA. Take one of these; it will cure you in ten minutes.

What is it?

A Ripans Tabule.

WANTED.—A case of bad health that R-I-P-A-N-S will not benefit. They banish pain and prolong life. One gives relief. Note the word R-I-P-A-N-S on the package and accept no substitute. R-I-P-A-N-S, 10 for 5 cents or twelve packets for 48 cents, may be had at any drug store. Ten samples and one thousand testimonials will be mailed to any address for 5 cents, forwarded to the Ripans Chemical Co., No. 10 Spruce St., New York.

**Broliai Varnagiriai
Liudvikas ir Adomas
Laiko didelia krautuvia**

visokių valgomų daigtų, kumpių, miltų, cukriaus, arbatos kavos ir visko kas tikt užlaikyme gyvasties yra reikalinga. Taipogi pasidūda czebatai, czeverykai, marszkiniai ir visoki kiti daiktai. Viskas pigiausia ir dideliam pasirinkime.

Laiko arklius dėl parsamdymo pasivažinėti, veža anglis į stubas, perkrausto naminius daiktos, laiko visokių paveikslų (abrozų), ražančių, šakaplirčių, kryželių, maszinukių gromatoms drukavoti, abrozus įdeda į puikius rėmus, deda langams stiklus ir t. t. Viską atlieka labai pigiai
(P. O. Box 213) 212 East Main Street,
PLYMOUTH, PA.

Dr. Leonard Landes,
Lietuviszkas Doktoras.

134 E. 24 UL. New York.
Garsingas gydytojas vyrizskų ir moterizskų ligų. Mokinosi universitete New York'e, praktikavo ligonbučiuose; Vienliuje, Berlyne, karalishkoje mokykloje Londone, buvo perdetiniui mokslo Labanon, Ballevue, Port Graduale Hospital College ir t. t.

Uz tikrina iszgydyma visų slaptų ir paprastų ligų, kaipo tai: plauczių, kepenų, skaudėjimą vidurių galvos, nepomietį, apalimą, skaudulius, žaizdas, tynimą, moterizskas ligas ir nevaisingumą. Gydymui nervizskų ligų reikia naudoti elektrikinias prietaisas.

Ligas lytiszkų daliu iszgydysiu į keles dienas, taipogi ligas pilvo, uždegimą žarnų, iszdžiuvimą pieno, skaudėjimą lupų, nosies, akių, ausų, nustojimą pajiegu ir t. t. Iszgydymą užtikrinu kiekviename atsitikime. Chronizskas ligas gyduu pasekmingai, ir slėpemas ligas užlaikau slapytbėje.

Dr. Leonard Landes.
134 E. 24th st., Cor. Lexington Ave.
Offiso valandos: nu 9 ryto, iki 1 po piet. nu 5 po piet iki 8 vakaro.
Nedeliomis: nu 8 iki 10½ val. ryto; nu 2 iki 4 val. po piet.

Rodos per gromatas dykai.
Užpraszydami gydyklas prisiuskite \$1.00.
Jeigu sergi, tai parasyk kiek turi metų, kiek sveri ir aprasyk savo ligą, o asz prisiusiu gydyklas kuriomis iszsigydysi.

D. L. & W. R. R.

Trakiai iszeina isz Plymouth'o:
Ant 7:00; 8:47; 10:13; 11:51 isz ryto į Scranton New York, Philadelphia, Binghampton, Elmira Buffalo, ir visų tarpinių stacijų bei į Vakarus.
Ant 7:38; 9:02; ir 11:3 isz ryto į Nanticoke Bloomsburg, Northumberland bei visų tarpinių stacijų ir susivienyjant dėl Williamsport, Harrisburg, Pittsburg, Baltimore, ir t. t.
Ant 2:25; 3:47; 4:40 7:41 ir 10:15 po pietų į Scranton New York, Buffalo, ir visų tarpinių stacijų.
Ant 2:40 2:49 4:32 6:43 9:50 12:30 pietų į Northumberland ir visų tarpinių stacijų susivienyjant dėl Williamsport, Harrisburg, Pittsburg, Baltimore ir t. t.
Tikietai už pigiause prekę į visas szalis, Sziaure - Pietus, Rytus ir Vakarus ir į minksztųjų anglių apielinkes. Pasiklauskite ant dypo Plymouth, Pa

NAUDOKITES.

ISZ PUIKIAUSIOS ant svieto popieros dėl gromatu ratzymo su puikiausiomis kvietkoms, apskaitymais ir pavincziavėnėms pasidūda po neiszpasakytai nužemintą prekę. Kas prisius 33c pacztinėms markėms gaus tuziną tų puikiausiu ant visos pasaulės popierių su konvertais; kas prisius \$1.00 gaus 5 tuzinus. Kasztus prisiuntimomes apmokame

Perkupeziams, agentams ir pedlioriams dūdame didelį pelną. Ant pareikalavimo iszs'nuoziamo į visas dalis Amerikos

Uzsisteliūdami į oteras ir prisiusdami ant jų piinnigus visada uždėkite szitokį adresą.

W. KUDARAUCKAS, & CO.,
Box 234 LAWRENCE, MASS.

Lietuviu užeiga.

Geriause užeiga dėl lietuvių isz viso miesto. Prilaikau visokius gėrymus, kaipo tai: Alų, Arielką, Likierą, Vyną ir visokius Cigarus pirmos klesos, taipgi siuncziu pinigų į visas dalis svieto. Pardūdu Laivakortes ant visų linių. Apart to dūdu kiekvienam prieteliszką rodą.

Todėl nepamirszkit jog mano HOTELIS po No 1837 Main Ave. Providence, SCRANTON, PA.

Petras Lipavyczia.

SEND 50 CENTS to us with this ad. and we will send you our celebrated LA BERTA GUITAR by express, C. O. D., subject to examination. It is a genuine La Berta American made instrument of great beauty, perfect rosewood finish, very highly polished. Handsomely inlaid around sound hole and inlaid stripe in back, celluloid bound top edge. Fingerboard accurately fretted with raised frets, inlaid pearl position dots, American made patent head, and finest nickel plated tailpiece. A REGULAR \$5.00 GUITAR, powerful and sweet toned, furnished complete with an extra set of best quality steel strings and a valuable instruction book which teaches anyone how to play.

EXAMINE THE GUITAR at your express office and if found exactly as represented and the greatest bargain you ever saw or heard of pay the express agent \$3.65 less 50c, or \$3.15 and express charges and the complete outfit is yours. Satisfaction guaranteed or money refunded in full.

SPECIAL PREMIUM OFFER. With every order \$3.65 cash in full we will give a Lettered Fingerboard Chart. It is an accurate guide, having all notes, with sharps and flats in full view, and can be easily adjusted to any guitar without changing the instrument. With the use of the lettered fingerboard anyone can learn to play without the aid of a teacher. Write for free musical instrument and piano and organ catalogue. Everything at lowest wholesale prices. Address, **SEARS, ROEBUCK & CO., CHICAGO** (SEARS, ROEBUCK & CO. are thoroughly reliable. -Editor.)

Maistas

turi buti visatinai sutrovėtas.

Severa's

BOOD PURIFIER

pagelbsti sutrovėti skilviui, czystyja kraują, sustiprina kuną

PREKĖ \$1.00.

Kataro apsireeiszkimuose, tekėjime isz nosies, plėmų ir užkimszime kvėpavimo per nosį,

SEVEROS

Severos Balsamas del Plaucziu

yra geriausiu ir pasekmingiausiai gydancziu. Nuo kosulio geriausia gyduolė 25 ir 50 cts.

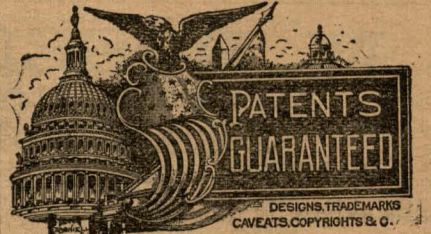
W. F. SEVERA.
MANUFACTURING PHARMACIST.
CEDAR RAPIDS, IOWA.

Severos gydūlės yra gaunamos pas A. Groblevskį, 111 Main str. Plymouth, Pa.

Griaicziausiai iszgydo visokias ligas

Dr. J. Szlupas

Telephone 4373. 421 Penn. Ave. Scranton, Pa.

Our fee returned if we fail. Any one sending sketch and description of any invention will promptly receive our opinion free concerning the patentability of same. "How to Obtain a Patent" sent upon request. Patents secured through us advertised for sale at our expense.

Patents taken out through us receive special notice, without charge, in THE PATENT RECORD, an illustrated and widely circulated journal, consulted by Manufacturers and Investors. Send for sample copy FREE. Address,

VICTOR J. EVANS & CO.,
(Patent Attorneys,)

Evans Building, WASHINGTON, D. C.

**DIDELIS SKLODAS
S. J. Mockaiczio**

Uzlaiko geriausia Vyną, visokio skyriaus Arielkos ir kitų szyrdį pastiprianczių gėrymų, teipgi skaniausiu Cigarų, tik nepamirszkite vietos

S J. Mockaitis

224 ir 226 South Main Str. SHENANDOAH, PA

WM. N. REINOLDS, Jr.,
ADVOKATAS.

42 Welles Building, Wilkes-Barre, Pa. Telephone 306
Skolina pinigus.

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

Mano Dirbtuve tapo Apdowanota

DWIEMS MEDALIAIS

ant Kosciuszkos Parodos už rupestingą, teisingą ir artistiszką iszdirbimą.

KARUNŲ, SZARPU, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.

Turiu už garbę apreiksztį guodiniems Kunigams ir guodotin. Draugystėms, kad asz dirbu wiskus augszcieiaus paminėtus daigtus Pigiausei, Teisingiausei ir Geriausei, nes per 30 metų užsiimdama iszdirbimais įgijau geriause praktiką ir dėl to galiu wiską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone
W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

